

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Zumrovo posestvo, slavnoznanj vinar v Gorjah, industrijsko podjetje, je na javni dražbi kupila granica in posojilnica v Gorjah za svoto 34.000 kron.

Aretovan je bil na južnem kolovozu v Ljubljani Marko Majhen iz Vivodinja ki se je hotel z napadnim potnim listom odpeljati v Ameriko.

Nezgodna vsled splašenih konj. Ko se je vračal te dni sin posestnika Frid. Seršen iz Golega iz Šoča, podrl se ga splašeni konji, ki so pridrveli po cesti iz Vodice. Dobil je pri tem težko notranje poškodbe.

Težka poškodba. Te dni je bil težko ranjen 32 letni kamnosek iz pomočnik Leopold Florjančič iz Male vasi v občini Ježice od nekega posestnika, s katerim se je spril. Posestnika je zabodel z nožem v vrat.

Umrljivosti v Ljubljani: Silva Bioschof, hči slašičarja, 16 mesecev. — Marija Omerza, delavčeva hči, 35 ur. — Janez Švarc, dninarhiziralec, 68 let. — Anton Bernik, mizar, 53 let. — Marija Hočevar, bajterjeva žena, 20 let. — Valentin Golin, hlapec, 27 let. — Ivan Razpotnik, vpokojeni premoglar, 26 let. — Helena Zupančič, šivilja, 56 let.

Kranjski deželni zbor se snide po klerikalnih informacijah (koncem maja ali začetkom junija), pa menda le, če se doseže med vlado in deželnim odborom sporazumjenje glede šolskega zakona. Kakor se čuje, je naučni minister Hussakov glede šolskega zakona baje klerikalnim težnjam zelo naklo-njen.

Zrtev poklica. Dne 5. aprila je umrl g. Ivan Gantar, c. kr. sodni sluga iz Tržiča v deželni bolnici v Ljubljani. Pokojni je bil na sv. Stefana dan 1. l. od nekega jelnika v zaporih c. kr. okrajnega sodišča v Tržiču z nožem na prav divjanski način napaden in na tilniku nevarno poškodovan. V sled tega je vedno bolj in bolj bolehal in 6. aprila svoje življenje za vodno sklenil. Zapuščila vdovo in štiri nepreskrbljene otročice.

Novice iz Idrije. Veliki teden je bilo veliko mrličev, ki so jih pa tako keso zagrebli, da se je bilo (bati, posebno, ker imamo že jako toplo vreme. Radi zonenja tako zamiknost nikakor ni umestna; ali se pa gotovi organi raje okoli vozi, mesto službo vrše? — V kratkem dobimo avtomobilno pošto. Splošno vsi želimo, da bi logaški in cerkljanski vozni red popravili. Odhajalo naj bi se zjutraj iz Logatec in Sv. Lucije, prihajalo pa popoldne na obe postaji. Popoldne obratno nazaj in zvečer bi prišli vozovi v garažo. Merodajna je pri tem splošna zveza, ne pa lokalne potrebe; vendar smo prepričani, da bo tržaško ravnateljstvo s svojimi predpotopnimi nazori tako srednjeveško zvezo določilo, kakor smo jo do zdaj imeli.

Požar. Pogorelo je v Spodnjem Zalogu fare Cerklje na Gorenjskem v noči velikonočne nedelje 12. aprila okoli desete ure posestni-ku Jožefu Bugar: šupa, hlev, dva pada, sedem goved, devet mladice v staro svinjo. Mihaelu Krivu je pa uničil ogenj hišo, pod hlev in vse, kar je bilo pod strehami. Goreti je začelo na podu Jožefa Bugar. Brezdvomno je zanetil ogenj zlobna roka. Na kraj požara so prihiteli požarne brambe iz Komende, Cerklj in Zgor. Brnjska, ki so storiše v polni meri svojo dolžnost in ogenj omejile na goreče stavbe. Na pogorišču sta kovanjsko in brnjsko društvo delovala od približno 1. ure zjutraj. Pogorela sta bila zavarovana le za neznatne svote. Krivu je zgo-relo skoraj vse, celo obleka.

Pavšlarjev priziv v zadevi deže-je Kranjske radi 1 milijon 600.000 kron zavrnjen. Kakor znano, je to-žiti Tomaž Pavšlar deželo Kranjsko na plačilo znesla 1 milijon 600.000 kron. Toliko znaša po za-hoditvi Pavšlarjevi kupnina za vo-dilne pravice, katere je prodal de-želni Kranjski. Deželo sodišče v Ljubljani je Pavšlarjevo tožbo kot nepravilno zavrnilo, ter na koncu sodbenih razlogov celo re-galo, da Pavšlar nikdar prepričan ni mogel biti, da je sklenil z deže-

lo Kranjsko kakko kupno pogodbo glede svojih vodnih sil. — Proti tej razsodbi se je Pavšlar prito-žil. Nadsodišče v Gradu kot priz-ivno sodišče je Pavšlarjev priziv kot neutemeljen zavrnilo in potrdi-lo prvo razsodbo. — Pavšlar je bil zastopaj po dr. Valentchaggu. Deželo Kranjsko je zastopal dr. Dermastija.

Medveda ujeli. Iz Ribnice: Po sesnik Fireig v Zadolju je ujel le-peda mladiča medveda v gozdu nad Zadoljem pri Ribnici. Žival je prav dobre volje in obeta udoma-čiti se. Gospa Rudesheva je obljū-bila zanj Dolenjevaškemu klubu lovcev 100 kron. — V naših goz-dih se nahaja še več živali te vr-ste, ker jih krmijo, sicer pa sploh menda zelo ugajajo medvedom na-še šume, tako, da našim lovcom ni medved prav nikaka posebnost. — Dolenjevaški dom bo poleti zopet oddan na dražbi. Dobro bi bilo, da bi se našli prijatelji lova in ga zdražili Slovenci, ker, kakor so go-vori, bi lov na vsak način rad do-bil Kočevar Loser iz Gotenice. To lovišče je morda eno najbolj za-nimivih na Kranjskem — deloma vsled obsežnosti kraja, deloma tu-di radi množine divjačine in njenih vrst.

Otroci nadvojvode Ernesta. Poročalo se je pred kratkim, da so bili pri ljubljanskem sodišču zaslī-shani inspektor užitniškega zakū-pa g. Valentinčič, vpokojeni policijski komisar g. Robida in vladni svetnik profesor dr. plem. Valenta, da bi izpovedali o poroki nadvojvode Ernesta z Lovro Skublje-vo poznejšo baronico Wall-burg, čije otroci hočejo sedaj sod-no dognati, da so zakonski in imajo pravico do nadvojvodove za-puščine. V tej stvari je bil zaslī-shan ljubljanski hišni pěstunik 75 letni g. Franc Piškur. Ta je izpo-vedal, da je takratni vojaški kura-t Zamejec s svojim ministantom infanteristom Neugebauerjem pri-šel v to krčmo in rekel: danes smo njega visokost nadvojvodo pro-čili. Obenem je Zamejec daroval 20 kron za pijačo zbranim gostom. Piškur je tudi izpovedal, da je bilo v Ljubljani obče znano, da ima nadvojvoda iz tega zakona trije otroci.

Krščanski ljudje. Neka Julijana Lenič je že dolgo let bolna in ne-sposobna za vsako delo. Doma je iz Št. Vida pri Rakeku, kjer župa-njuje veliki kristjan Makovec. Da se Leničeva trudi priti v hiralcno je pač naravno, še bolj naravno pa je, da si išče olajšanja svojih bole-čin v bolnišnicah. Da je Leničeva popolnoma nezmogla za delo, je dokazano in potrjeno od zdravnika dr. Vaška v Postojni in od drug-ih zdravnikov, zato bi bilo pričra-kovati, da najde tudi Makovec svo-je krščansko srce in revei olajša njeno bedno stanje. Pa narobe. Te dni je prišla Leničeva zopet iz de-želne bolnice v Ljubljani. — Ne zdrava, ker je njena bolezen ne-ozdravljiva, — pač pa se ji je o-brnilo nekoliko na bolje. Prosilā je Makoveca, da naj ji pošlje na po-stajto voz, ker ne more iti kakih pet ur v hrib. Makovec pa ji je odpisal, da naj na Rakeku čaka tako dolgo, da bo slučajno šel kak voz do Št. Vida, pa naj bi čakala tudi tri dni. Na njene opetovane prošnje se je končno vendar udal, da bo poslal po njo v soboto vno. Njeno prošnjo po stalni oskrbi v hiralcnici pa je Makovec kar krat-komalo odbil in še zagrozil ji je, da bo je napravil, da je ne bodo spre-jele v nobeno bolnišnico več. Ma-kovec je pač šel v šolo pri krščan-skih deželnih odborikah.

ŠTAJERSKO.

Zastupila se je v gostilni Bu-tič v Hranjniku z meko kislino de-kla Ana Maznik. Samomorilka je doma iz Rake pri Krškem.

Zajeti cigani. Iz žalca poročajo: da so orožniki prišli v nekem gozdu v Veliki Pirešici cigansko tol-po, Brajdič, Huber in dve ciganki, ki je dne 24. marca izvršila večji vplom na Kranjskem ter odnesla ti-soč kron v gotovini. Cigane so iz-ročili okrožnemu sodišču v Celju.

Nesreča. V Bevovju pri Št. Jur-ju ob južni železnici je šel posest-nik Fr. Pušnik po mostu čez Vo-glajno. Most se je nenadoma pod-rl. Pušnik se je pri padcu tako

poškodoval, da je na dobljenih po-skodbah umrl.

Smrt v planinah. Posestnik Mar-tin Zehar v Dobrinji pri Šmarju je šel v gozd, da bi tam zažagal gr-mičevje. Ker je bilo že precej poz-no in se še vedno ni vrnil, ga je šla v gozd iskat hčerka. Našla ga je na pogorišču mrtvega in vsega ožganega. Nesrečniku se je vnela obleka in se ni mogel več rešiti.

Mati in otrok utonila. Pred krat-kim sta rudar Anton Rožman in njegova žena s svojima dvema o-trokoma v starosti tri let in 13 mesecev pila v neki gostilni v Ret-ju pri Trbovljah. Zvečer se je vr-nila žena s svojim mlajšim otro-kom iz gostilne sama domov. Med potjo pa je zašla z otrokom v Sa-vo. Oba, mati in otrok sta utonila. Otroka so že potegnili iz vode.

Uboj. V Virštanju pri Kozjem so se stekli fantje Hernaus, Za-zer in Bah z zidarjem Jurjem Čepin. Čepina so tako hudo pretepli, da je vsled poškodb kmalu na to u-mrl. Surovine so zaprli.

Drobne novice. Požar. Na veliki torek so zgorela v Malem vrhu pri Brežicah poslopja posestnika Zna-va. Skode je okoli dvajsetstisoč kron, zavarovalnica znaša le štī-ritisoč kron. — Avtomobilna nezgoda. Na velikonočni ponedeljek zvečer se je peljal mehanik Spru-žina iz Pulja po tržaški cesti v Ma-ribor proti Ptujju. Pri prehodu čez južno železnico na Tezni je za-zedel v vlačno zavoro. Zavoro je str-l pa tudi sam je bil ranjen na obra-zu in rokah. — Iz Rač pri Mari-boru. 13 letni šolar Jožef Salamu-ri se seveda tudi postavljaj ob ve-likonočnih praznikih s pištolo. Pri tem pa se je ustrelil v levo nogo. Težko ranjenega fanta so spravi-li v mariborsko bolnišnico.

Hčere umorile svojo mater. Iz Brežic poročajo, da sta 9. aprila 60 letno prevzičkarico Amalijo De-všič umorili njeni dve hčeri, po-seskinici Neža Horvatič in Terezi-ja Figer s pomočjo soproga prve. Med hčera in materjo, ki je ži-vela pri svoji hčeri Neži Horvatič in Figer niso hoteli materi plača-ti že dalje časa neke dolžne svote. Dne 9. aprila je došlo vnovič do prepira in stara žena je pobegnī-la v bližnji gozd. Hčeri in zet so ji sledili, vrgli v gozdu na tla in jo zadržali. Morilki in morilca so izročili sodišču.

Otroka vstrelil v šali. Viničar-jeva žena Ivana Topohnjak v Nun-ski grabi v Lutomerskem okraju je poslala 23. aprila svojo svakin-jo Frančiško Topohnjak iz vino-grada domov, da bi pogledala po-njenem 1 mesev starem otroku Karolini in petletnem bratu Vi-hencu Muršecu. Svakinja je manj-sega otroka pestovala, deček se je pa nanjo naslanjal, ko je prišel v hišo 14 letni delavec Franc Golob in vzel s stene puško. Frančiška Golobnjak mu je zaklicala, da je puška nabasana, kar pa Golob ni verjel. Nameril je puško na dečka in mu zaklical v šali: Ustrelil te bom. Puška se je sprožila in so šibre zadele dečka v glavo, da je vsled izkrvavljenja kmalu na to umrl. Golob in zakonska Golobnjak so se morali 18. m. m. zago-varjati pred mariborskim sodiščem zaradi prestopka proti varnosti ži-vljenja. Golob je bil obsojen na mesec dni zopora, Jožef Topolin-jak pa na 14 dni zopora, ker ni puške bolje spravil. Ivana Topolin-jak je bila oproščena.

PRIMORSKO.

Nesrečen slučaj se je pripetil vo jaku na dopustu 22 letnemu An-tonu Čevnju v Trstu. Šel je s svoj-i prijatelji v neko gostilno, kjer so vsi delj časa popivali. Nekdo od družbe je pokazal svoj revolver, ki pa se je po nesreči sprožil. Kro-glja je zadel vojaka v nogo. Ran-jenca so odpeljali v bolnico, ne-predvidneža pa na policijo, kjer so ga pa kmalu izpustili, ker se je do-gnalo, da ni namenoma poškodo-oval Antona Čevnja. Stanje pone-srečenega vojaka ni brez nevar-nosti.

Tržaški avijatik Vidmar v Ri-mu. Znani avijatik Vidmar je sre-čno priplul s svojim aeroplanom iz Pirana v Rim. V Rimu so ga precej slovesno sprejeli. Izročil je kraljevemu komisarju Aphelu pi-smo župana iz Pirana in prinesel ustmene pozdrave tržaškega župa-na. Kraljevi komisar se je obema občanama prisrčno zahvalil.

Drzna tatvina v Trstu. 11. aprī-la krog dveh popoldne je neznat rat razbil izlozbeno okno menjal-nice banke "Union" na vogalu Borznega trga v Trstu, zgrabil sve-

ženj bankovcev (100 kosov po 5 larjev) in dva 20 kronška zlatnika ter s plenom stekel proti staremu mestu. Ropot ubite šipe je privab-ilo mnogo radovednežev, nekateri so stekli za tatom, drugi so vpi-li ter je nastala splošna zmešnjava. To priliko je porabil drug drzen tat, da je okradel evetličarko na bližnjem trgu N. Tommaseo. Vlo-milica v izložbeno okno so ob 5. uri popoldne aretirali v Zavljah v osebni 21 letnega brezposelnega ti-skarja Gracijana Stenico iz Redin na Trentinskem. Dejanje je priz-nal.

Laška surovost. V kavarni Fa-bris v Trstu je kavarnar znani zloglasni regnicolo Ercolo Savorana. Na velikonočno nedeljo je pri-šla v to kavarno večja družba Slo-vencev, kmalu na to pa je stopil v kavarno tudi delavec, Slovenec. Komaj j sedel, ni pa odprl še ust, že je imel na vratu dva natakarna, ki sta ga hotela iztisniti iz kavar-ne. Na pomoč jima je prišel sam kavarnar in sicer s pasjim bičem. Vsi trije so pred kavarno ne-umisljeno pretepevali delavca, po-sebno pa se je odlikoval s svojim bičem kavarnar sam. Tolkel ga je po hrbtu, glavi in sploh povsod, kamor je padel bič. Pretepal so ga ti laški kulturonoši tiliko časa, da se je delavec zgrudil. Med pre-tepom je prišlo pred kavarno tu-di troje stražnikov, ki so nemo gledali ta lep prizor. Na poziv Slo-vencev, ki so se nahajali tudi v ka-varni, se stražniki še zmenili niso. Ko so hoteli iti Slovenci po poli-cijo in celo zadevo ovaditi, so stra-žniki celo nagovarjali člane slo-venske družbe, da naj tega ne st-ore. Slovenci pa niso hoteli poslu-šati teh dobrih nasvetov teh čud-nih policijskih organov ter so kljub temu šli na policijo. Ko so stražniki to videli, so takoj hiteli po pretepenega delavca in enega natakarnja-pretepača ter oba od-vedli pred policijsko ravnatelj-svo. Tam se je s pomočjo slovenske družbe končno le sestavil proto-kol in morda je le upati, da pride delavec do svoje pravice, kavar-nar in njegova srborita natakarn-ja pa do zaslužene kazni.

KOROŠKO.

Umor pri Pliberku. O umoru, ki se je zvršil na poti iz Beljaka v Pliberk, izve se še nekaj podrob-nosti. 16. aprila popoldne sona li-ce mesta umora pripeljali tudi mo-rilca topničarja Janeza Lassiča, ki ga je izsledil policijski pes iz Št. Vida ob Glini. Po dolgem ta-ženju je morilec le priznal svoje dejanje. Izjavil je, da je izvršil to dejanje popolnoma sam, da torej nima nobenega sokriveca. Zvabil je dekle v gozd, kjer jo je udaril s kolom po glavi. Nato je odšel in se popoldne vrnil ter svojo žrtev popolnoma usmrtil s tem, da jo je tolkel s kamnom po glavi. Morilec nadalje trdi, da je ni umoril iz pohotnosti, marveč, da jo je u-moril, le radi denarja, ki ga je i-zmelo dekle pri sebi.

Zagonetne najdbe. Iz Celovca poročajo, da so potegnili nad pa-pirnič iz vode truplo moškega, ki je ležalo v vodi najmanj že mesec dni. Utopljence je star kakih 30 do 40 let, ima temno suknjo in isto-take hlače, je srednje velikosti ter je imel svetle brke. Pri njem so našli 1 K 26 v denarja ter žepni nož s črkami "F. C." Kakih listin ni imel pri sebi. Njegova identiteta se do sedaj še ni dala dognati. — Ob istem času so našli v bližini, kjer so potegnili utopljenčevu tru-plo na suho, v grmovju uniformo ter sabljo dragoneca, Sumi se, da ste bili uniforma in sablja last ka-kega vojaškega begunca. — Vpra-sanje je sedaj, ali je morda utop-ljence v zvezi z najdeno uniformo ali ne.

Poskušen umor in samomor ra-di nesrečne ljubezni. Iz Celovca po-ročajo o poskušnem umoru, ki ga je poskusil vrtnarski pomočnik Lovrene Gorenjak iz Sv. Martina. Napadel je svojo ljubico Ano Ru-preht na cesti ter oddal proti nje-j iz revolverja tri strele. Od teh je eden zadel dekle na glavi in sicer na levi strani pod očesom. Kro-glja je običajla v spodnji čelusti. Dekle se je še samo podalo domov od koder so jo z rešilnim vozom prepeljali v bolnico. Napadalec je pobegnīl ter so ga našli drugi dan zjutraj v nekem parku ustrelje-nega. Vzrok poskušnemu umoru in samomoru je ta, da je hotelo dekle radi brezuspešnosti opustiti občevanje z Gorenjakom, nakar se je ta zato maščeval.

Otrok utonil. Iz Imove poroča-jo, da so potegnili tamkaj iz bliž-njega potoka truplo dveletnega otroka posestnika Keberja. Otro-ek je padel pri igranju v potok.

Požar. V Sv. Martinu so zgorela v noči od velikonočne nedelje na ponedeljek hiša in gospodarska poslopja posestnika Turklna.

RAZNO.

Strašno maščevanje. Iz Monako-vega poročajo: V Aiblinger Auen stoji mala hiša Sennerja, v kateri stanuje s svojo ženo in s svojimi štirimi otroci v starosti dveh do petih let. Ko sta šla mož in žena na veliko nedeljo v cenke, je nek-do iz maščevanja zažgal hišo. Hiša je zgorela, zgoreli pa so tudi o-troci.

Češki rodoljub. Češki listi poro-čajo, da je v Prahaticeh umrl on-dotni lastnik glavne tobačne zalo-ge Persina. Za universalnega de-diča svojega premoženja v znesku 140.000 kron je imenoval "Češko šolsko matice"

Originalen pogreb aviatika. Av-iatik Newberry, ki se je pred kratkim ubil pri poletu čez Ande v Argentini, je imel slavnosten in originalen pogreb. Za krsto ne-srečenega aviatika so peljali nje-gov aeroplan pokrit s črnim bla-gom. Pred sprevedom so leteli di-jaki aviatične šole na šestih aero-plantih, in sicer drug za drugim.

Črni kabinet v Parizu. Lepo reč so razkrili v Parizu. Nekateri ča-sopisi so dognali, da imajo na glav-ni pošti moderen "črn kabinet". Tiče se to telefonske centrale v u-lfici Bertrando. Tam imajo baje pravi črni kabinet, kjer tajno po-slušajo razgovore političnih oseb, ministrov, poslancev, šefurednikov velikih lisov itd. V to svrhu si po-seben uradnik stenografično za-znamuje zanimive pogovore. Ne ve se še, ali delajo to na pošti svoje-voljno, ali roka v roki s policijo. Javnost je vsled tega zelo razbur-jena.

Univerzitetni profesor pobegnīl. Iz Petrograda poročajo: Profesor na kazanski universi Merešofski je pobegnīl. Osumljen je, da je izvrš-til grozne okrutnosti na trideset-ih majnih deklicah. Ves Kazan je razburjen.

POZOR!

PLAČAJTE ZEMLJIŠKI DAVEK ZA 1913

— NA —

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital \$25.000. Preostanek \$29.318.

Osebna odgovornost \$5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepričajte!

Zvrtaj ravno v njega

Odpri štiri zavoje znamenitega Gail & Ax Navy zavoja—vzemi ven nekaj tega snažnega sladkega, svežega, svilene-ga dolgo rezanega Burley tobaka in vsukaj si Navy cigareto. Zažgi jo—do-bil boš prijeten okus in boket. Potem še le boš vedel kaj je vzrok, da imajo kadilci Navy cigaret ves dan in vse leto toliko veselja.

**GAIL & AX
NAVY
Long Cut Tobacco**

"najboljši tobak v najboljšem zavoju"

Lahko se je naučiti zvijati Navy to-bak v okrogle, trde popolne cigarete, zato ker je Navy tobak na dolgo rezan. V njem ni malih koščkov, da bi padli ven Z uporabo Navy se ne zgubi nič tobaka.

Mi delamo Navy tobak iz zrelega, vmlaje-nega Kentucky Burley to-baka—kateri je skrbno vležen in se-zoren, da se doseže okusna Burley miloba, duh in sladkost. To je vzrok, da je v Navy okus, kakoršnega ne najdete v nobenem drugem tobaku.

VI BOSTE uvideli, da je Navy tobak za vsako stav. Iz njega se ne napravijo le popolne cigarete ampak je tudi za kajenje v pipi brez para; in kadar hočete dober čik, kar poskusite Navy.

**G. W. GAIL & AX
BALTIMORE, MD.**

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

"Narodni Vestnik"

National Herald. Slovenic Semi-Weekly. Owned and published by the Slovenian Printing & Publishing Company a corporation. Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

parlament. Tudi med demokrati je najti nezadovoljnejšev, ki se ne strinjajo s sedanjo gospodarsko politiko, med republikanci in progresivci je spor, in tako je računati socialistična stranka na lepo število glasov, ki sicer ne bodo oddani zanjo iz prepričanja, štejejo pa ravno tako dobro. Vsekakor je tedaj upati, da bodo imeli socialisti pri jesenskih volitvah lep vseh.

Končno še nekaj tikajoče se naših rojakov. Mnogo je med nami Slovencev, ki se še precej zanimajo za politiko, so člani katerega političnega kluba, precej berejo in se navdušujejo za dobro stvar, pri tem pa pozabijo glavno, namreč si vzeti toliko truda, da bi postali državljani in si s tem pridobili volilno pravico! Ako se tedaj količjak zanimate za politično gibanje, oskrbite v prvi vrsti, da si pravočasno preskrbite vse potrebne listine za zaposlitev državljanstva. Stranki, h kateri se pač že priznavate, koristite tedaj pri volitvah malo ali celo nič, ako ne smete na volišče in oddati svojega glasu zanjo. Postanite tedaj pravočasno državljani in ne odlašajte. Razun volilne pravice vam nudi državljanstvo tudi mnogo drugih ugodnosti, za katere se mora pobriniti vsak Slovenec količjak naprednega duha!

V DOBI ABSOLUTIZMA V AVSTRIJI.

V avstrijski državi smo zopet tam, kjer smo bili za časa grofa Belcredija. A med tem, ko je bil grof Belcredi dalekoviden državnik, ki je sistiral ustavo, da bi bilo mogoče rešiti avstrijski problem ter uzadovoljiti vse narode, je grof Stürgkh kratkoviden državnik graškega kroja, ki ga velik avstrijski problem prav nič ne zanima in ki le skrbi, da ohrani sebe na krmilu.

Parlament je toraj na početnicah in avstrijsko prebivalstvo nima nobenega vpliva na državne posle. § 14. naše ustave, ki je v začetku veljal samo kot pomoč za silo in samo za najnujnejše stvari, je sedaj stopil na mesto ustave in vlada si z njim dovoljuje kar hoče, dovoljuje si milijonska posojila in najvišja instanca v teh stvareh ji pritrjuje, dovoljuje ji rekrute, torej krvni davek, nalaga celemu prebivalstvu ogromna bremena za habsburške železnice, si pridobi celo pritrjenje državnega sodišča, da je ustava pravzaprav papir brez vsake vrednosti — in nihče se ne gane.

Resnica je, da je prebivalstvo z največjo ravnodušnostjo vzelo na znanje odslovljenje državnega zbora. Živa duša se ni zganila, prav kakor bi bilo prebivalstvo prišlo do spoznanja, da je avstrijska ustava samo nekaj nakit, ne pa resna stvar, da dela vlada s parlamentom ravno tako, kakor takrat, kadar ni parlamenta.

Vlada se trudi po svojih listih raztolmčiti to popolno ravnodušnost prebivalstva za dokaz, da so narodi s parlamentom nezadovoljni in da smatrajo vladanje s § 14. za nekako odrešenje. To bi bilo za grofa Stürgkha sicer jako laskavo, a v istini ni tako. Narodi so marveč takorekoc obupali, da bi ta parlament sploh mogel kaj drugega doseči in da bi sploh mogel kaj drugega storiti, kakor dovoljevati nove davke, nove rekrute in nove dolge, ker vodilni krogi v državi nimajo nič smisla za druge potrebe narodov in celo nič volje rešiti narodnostni problem po načelih pravice in pravičnosti. Narodi so uvideli, da je vlada parlament totalno demoralizirala, da ta parlament ne more nič dobrega storiti, ker se Nemci in vlada vsaki taki stvari upirajo in zato mu je postalo vse eno kaj je z njim.

Edini odpor proti vladnemu absolutizmu je videti v časopisu, a še ta odpor ni vedno resen. Obči vtisk je, kakor bi vse stranke pričakovale od sedanje absolutistične vlade tisto rešilno dejanje, ki premosti poglavitna nesprotja in ustvari v državi pogoje boljše bodočnosti. Toda za tako rešilno dejanje ministrstvo ni sposobno in ga tudi ne bo poskusilo, nego se bo zadovoljilo, da s § 14. vleče državno koreto naprej kakor pač pojde, dokler ne bodo razmere izsilile sklicanja državnega zbora, kjer se bo zopet nadaljevala stara miserija.

Čujejo se glasovi, da se bo v delegacijah oglašil odpor proti vladanju s § 14. Moralčen efekt takega nastopa je sicer brez dvoma, a da bi imeli realne uspehe, o tem dvomim. Eno samo stvar nam je prinesla ta doba absolutizma, v kateri živimo. Mnogo razmišljanje o rešitvi avstrijskega problema. Navajeni smo takih receptov že dolga desetletja in ni se treba z njimi baviti, ker ne obsegajo nič novega. Nemci zahtevajo zagotovitev nemškega gospodstva, da bi mogli, kakor doslej vladati in slovenske narode izsesavati. Čehi se ne morejo iznebiti svojega državnopravnega stališča, slovenski klerikali zastopajo pozor, naj se narodnostno vprašanje enotno reši za celo državo, kateremu nazoru seveda ni ugovarjati, o katerem pa razen galiških Malorusov neče nihče nič slišati.

Zunanjepolitične razmere so take, da bi morala država najprej gledati na vzadovoljevanje nemških narodov. Tudi v tem oziru imamo mnogo receptov. Najodkritosrenejši jih zastopa glasilo vojaške stranke, dr. Siegfried vitez Schéppl v Ljubljani pa jih je v "Tagespost" rekapituliral v tem smislu, da mora naša država postati za vse naroda, die beste aller Welten". To je bil še končni smisel vseh množičnih receptov, kar smo jih doživeli od leta 1848., ali s takimi splošnostmi ni nikomur nomagano.

Avstrija je narodnostna država in ne bo nikoli postala narodno enotna, ker nimajo ne Nemci ne Madžari te sile, da bi Slovane in Romune potopili v svoji narodnosti. Sto let je avstrijska država z ljuto silo in krutostjo delala na to, da bi nemške narode germanizirala, a tega cilja ni mogla doseči in ga ne bo. Danes, ko je Avstrija na svoje nemške narode in zlasti na Jugoslovane bolj navezana, kakor kdaj poprej, je narodnostno vprašanje za njo življenjskega pomena, tako ravno tisti krogi, ki bi bili najprej poklicani, se lotiti tega vprašanja, se zanj niti resno ne zmenijo.

Sedanja doba absolutizma bo prej ali slej minila. Spričo reakcionarne in germanizacijske tendence te vlade nam bo ta absolutizem v mnogih ozirih škodoval, a pomisliti moramo, da bi tudi pritožbe v parlamentu nič ne pomagalo, kajti resnica je: v Avstriji je vlada s parlamentom in brez parlamenta vedno absolutistično in po interesih in željah Nemcev. Nemci imajo vsega preveč, uživajo privilegije, kakor bi bila država le od njih odvisna in prenašajo absolutizem toliko laglje, ker je ves državni aparat v njihovih rokah, služi njihovim interesom in aspiracijam ter vidi v zatiranju Slovanov svojo glavno nalogo.

Slovani pa bodo tudi sedanjim absolutizem prestali, ker jih more premagati samo meč in nobena druga sila na svetu.

ZAKAJ SE MADŽARI PIBILIZAVJO RUSIJI?

Zagrebsko "Narodno Jedinstvo" priobčuje iz Budimpešte zanimiv dopis pod naslovom "Madžarski obupanci". V tem dopisu je posebno interesanten odstavek, ki pojasnjuje vzroke, kaj je napotilo mažarske opozicionalce, da so jeli iskati prijateljskih stikov z Rusiji. Dotični odstavek slovi tako-le: "Znano je, da so se v vrstah mažarske opozicije pojavili glasovi za nov kurz — rusofilski in da se nekateri opozicionalci pripravljajo na obisk v Petrogradu. Poznam nekatere teh frondrjev proti politiki trozeve. Njihova argumentacija je ta-le: "Ni prav nobenega dvoma več, da Nemčija ne vodi odkritosrčne politike. V trenutku, ko se bo treba odločiti za to, ali se naj tudi ona zaplete v usodepolno vojno s trojnimi sporazumom, da reši svojo zaveznico in trozevo, bo ona to zaveznico izdala in čuvala svojo kožo ter se bo jela pogajati in se bo končno tudi pogodila z Rusijo na škodo avstro-ogrške monarhije. Madžari so za ta slučaj prepričani, da bodo porazdeljeni med Rumune, Jugoslovane in Ruse, ali pa bodo ostali s svojo malo kontinentalno državo otočič v oceanu. Zato je treba, da Madžari to pravčasno preprečijo s sporazumom z Rusijo. Ako se jim posreči spremeniti politiko habsburške monarhije v rusofilsko, so s tem rešili tako sebe, kakor državo, ako pa se jim to izjalovi, se bodo z Rusi pogodili za slučaj razdelitve Avstro-Ogrske in bodo na ta način tudi rešeni..." Kakor je razvidno, računajo Madžari z razpadom in razdelitvijo Avstrije. Do razdelitve Avstrije pa bo po njihovem mnenju prišlo zategadelj, ker Nemčija ne bo izpolnila svojih zavezniških dolžnosti, marveč bo raje igrala pod enim klobukom z nasprotni ki habsburške monarhije. Tako sodijo Madžari, ki imajo navadno dober nos. A na Dunaju so menda še vedno, trdno prepričani o neomajni "nibelunski zvestobi" svoje nemške zaveznice! Samo, da bi ne bilo to usodna zmota avstrijskih državljanov!

OSEBNA SVOBODA. Louis Hammerling.

V enem zadnjih člankov smo dokazali, da nekateri ljudje ne vedo, kako lahko se jim vzmame te prostosti vsled njihove lastne brezbriznosti in da bi se moral vsak mož, ki ljubi svojo prostost, pridružiti svojim tovarišem v boju proti onim, ki ga hočejo oropati težko pridobljene prostosti. Tu moremo le ponoviti ta opomin ter mu pridejati še par nasvetov.

Ne le proti onim, ki napadajo našo prostost temveč tudi proti onim, ki jo onečestajo, se moramo združiti v eno vrsto. Premagati sovražnika na bojnem polju ter ga pri tem pustiti v lastni trdnjavi, je napol izvojevna zmagga, brez koristi za onega, ki jo je izvojeval, ki pa daje novega poguma sovražniku za obnovitev naskoka.

Vsak državljan te dežele, naj je tu rojen ali pa zunaj, ima pravico, da živi prostosti, katere je podedoval od svojih prednikov. Ni-ma pa pravice, da bi jih izrabljak. Ako jih izrablja, jih bo tudi izgubil, kajti pravica, da se zatira izrabljanje prostosti je prav tako nedotakljiva kot je pravica pravilne uporabe prostosti.

Delo je še vse premalo v časti. Seveda nam ga je Bog naložil za kazni; a na tem svetu je blagoslovljeno vse, kar pride iz božje roke, tudi kazni. Delo nam gladi pot k sreči, daje nam zaupanje v Boga in v sebe, odvrča nas od mnogih nespametnosti in nas obda s čistim, zdravim zrakom, katerega hitro okuži lenoba.

Denar je čast, in če ga nimamo, nam je od-odvzeta čast in slava!

Deviška duša je podobna razcveteli roži; utrgaj ji eno peresce, vsa druga se koj za njim ospo!

Največja prodaja fonografov

Slika predstavlja REGAL govoreči stroj, ki ima najslajši, najjasnejši, najglasnejši in najčistejši glas. Velikost stroja je prikladna, 12 inčev široka, glasnejši in najčistejši glas. Velikost stroja je izdelana iz hrastovine, bogato emalirana 7 inčev visoka. Omara stroja je izdelana z zlatimi okviri. Za trpežnost se jamči 15 let. Te vrste ter krasno okičena z zlatimi okviri. Za trpežnost se jamči 15 let. Te vrste stroji prodajali so se doslej po \$40.00, zaradi tekmovanja pa prodajamo sedaj te stroje širom Združ. držav in Kanade za eno z 12 najboljšimi ploščami katere si lahko sami izberete iz našega cenika in 500 iglami za samo

\$15 NA LAHKE OBROKE \$1 NA MESEC

Istotako prodajamo dobro poznane VICTOR govoreče stroje ter CGLUM-BIA gramofone. Pišite po naš novi, bogato ilustrirani cenik, katerega vam pošljemo poštne prosto.

Saul Birns, 117 2nd Ave., Dept. 47 New York City

OBJAVA.

Rojakom naznanjam, da sem zopet začel razprodajati zemljo v slovenski farmerski naselbini v Wausaukee, Wis., kjer je kupilo zemljo že nad sto rojakov in se jih tudi že mnogo naselilo ter si postavilo svoja domovja.

V prvi vrsti povdarjam, da se prodaja ta zemlja izključno le Slovence, da dobi tedaj vsak kupec rojaka za soseda. Jaz sam sem tukaj naseljen s svojo družino, tako da morem vsakteremu v vseh možnih ozirih pomagati in mu na roko iti. Svet, katerega prodajam, je v splošnem jako rodovitna, ter se pridela na njem vsakovrstne pridelke kot v starem kraju. Podnebje je ugodno, voda zdrava in dobra, ravno tako imamo tukaj vedno dober trg za vse pridelke, ki se prav lahko in dobro prodajo. Kraj, ki je jako prijazen in zdrav, nudi tudi vse ugodnosti, kot po večjih mestih. Tu imamo med drugim dobre šole, cerkve, mlekarne kmetijske družbe, banko, različne trgovine, dobra pota in jako ugodne železniške zveze z vsemi državami Unije itd.

Postrežba je poštena in solidna. Vsakdo, ki svet kupi, dobi čiste lastniinske papirje brez vseh obveznosti, kakor Deed in Abstract, in to brez odlašanja ali kakih posebnih stroškov. Tu se ni bati, da bi bil kdo goljufan, ali da bi izgubil denar ali zemljo, ker garantira za to Grimmer Land Co., ena največjih zemljiških družb, ki lastuje na stotisoče akrov zemljišča. Da je vse to resnica, vam lahko dokaže veliko število rojakov, ki so tukaj kupili zemljo, in številna zahvalna pisma, ki so v uradu vsakomur na razpolago.

Povsod tu naokoli je cena zemlji že poskočila, a jaz prodajam rojakom še po isti ceni kot lani, to je od \$15.00 do \$20.00 na akro. Tu di povrnem vožnjo vsakomur, ki kupi najmanj 40 akrov zemlje. Pogoji so jako lahki in ugodni. Za natančnejša pojasnila se obrnite pismeno ali osebno na

A. MANTEL, Wausaukee, Wis.

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem preselil svoj

GOSTILNO

v Klinc-vo hišo na 2nd AVENUE & LAKE STREET. Priporočam se Slovincem in Hrvatom za mnogobrojen poset.

Pri meni se dobí vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH SLOVENSKI GOSTILNIČAR.

Genjeni rojaki!

Naznanjam vam, da sem kupil salon od Matt Primožiča na Eveleth, ter se vam priporočam za naklonjenost.

Zagotavljam dobro postrežbo. Mirko Rudman.

(4x.)

Pozor krojači!

Sprejme se krojač, ki zna delati male komade. Plača od komada ali na teden.

Anton Gradisher, krojač, Ely, Minn.

Naročite si Narodni Vestnik, ako želite dobro čtivo.

Steel Trains Chicago Milwaukee Safety & Courtesy Included With Your Ticket

Prvi in centralni oddelek Gary-ja

sta kraj je karne v Minnesoti, sta edina kraja, ki se držita in ki sta stvarnice MINNESOTA STEEL KOMPANJE, ki stane \$25,000.00 v vsaki državi bo in je že vstanovilo tisoče jeklarskih delavcev svojo domačo, izvrstne prilike za vsakovrstno trgovino.

Stanovanjske lote merijo 30 in 33x100 čevljev in stanejo od \$300.00 naprej, in sicer \$25.00 do \$100.00 naplacinno, ostane v mesečnih obrokih po \$10.00 do \$15.00. — Trgovske lote od \$700.00 naprej, četrtina naplacinno, ostane \$25.00 na mesec. Cene so take, da sedaj lahko še vsak kupi.

Prebivalstvo šteje še danes 2000, konec tega leta štelu bo 7500. — Na moderna izboljšanja, tako da lahko sami izračunite, kaj bo to pomenilo, kolikor se tice zvišanja cene; zato kupite sedaj.

Za popolne podatke pišite ali se na glasite na

Gary Land Company

202 Palladio Building Duluth, Minn. ZASTOPNIK ZA EVELETH Max Volčanšek, Jones Street, Eveleth, Minn.

GERMAN BANK

Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis. plačuje od hranilnih vlog 3%

Pošilja denar v STARO DOMOVINO, prodaja PAROBRODNE KARTE za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice.

Svoji k svojim!

Podpisani priporočajo cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima običeznana "Cremo" moko; dalje prodaja krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKI!

MATH. VIDAS, slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 64.

SIROTIŠNICE IN ZAVETIŠČA SO ZAVODI SAMO RITANSKEGA USMILJENJA; ČE SMO KRISTJANI V SI

CENTRALNA LECA.

ČISTO NA NOVO OPREMLJENO. SOBE S PARNO KURAVNO TOPLO IN MRZLO VODNO UREJENE PO NAJBOLJIM DERNEM NACINU.

Park Hotel

ILIJA RATKOVICH, lastnik STEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET

TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.

SE PRIPOROČA SLOVINCEM ZA OBILEN POSET. CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

Za naše gospodinje.

KUHINJA.

472. Golobje z rakovim ragu.

Oskubi in ocedi kake 4. golobe, vsacega na štiri dele, nasoli in potresi tudi prav malo s posom ter jih speci na surovem maslu. Meji tem pa skuha j tudi 10—12 lepih rakov, izlušči repe in škarnoge in glave stolci v možnar-nar napravi iz tega rakovo mater od hrbita pa napolni s slede-nim mavedom: pol v mleku namo-mer ter ožete zemlje, 2 žlici par-mazanskega sira, 1 rumenjaka, ma-surovega masla, soli in popra; po to dobro premešaj in natlači lašičine. Golobje glave, jetra, že-lice, srca in korenine, kakoršne dala juho, pa skuha j v malo vo-zi, potresi jih v moki, jajcu in ter sesekljaj in pretlači to sko-sito, v bledorjavo prežganje od-kovalo masla in žlice moke. V omako pomoči vse košice golo-be, povajaj jih v moki, jajcu in v lahkih drobtinah ter jih ocvrli. Če maki pa primešaj rakove repke meso iz škarij ter malo dušenih rampionov ali jurčkov. To je ra-vaovo maslo v skledo visoko napolni. Potem naloži v skledo visoko golobe, vrhu njih deni se nadeva-rakove lušičine, ragu deni o-cvrti. Potem skuha j v okrog ragu pa žiže vrsto rahlih kolačkov.

473. Golobje v salmi-omaki.

Prestrezij golobom kri, dušij jih skor prejšnje na slanini ter pri-riči se golobje želodčke in jetr-j. Posebej jaco ocvrti na masti ali surovem maslu par žemljenih raki. Ko so golobje že mehki, od-či jim vratove in peruti in po-riči s tega meso. Sesekljaj ga z soljo, jetricami, slaninskimi re-mami, ki so se cvrle pri golobih, in ocvrtimi rezinami žemlje; to naloži na masti od pečence, poštu-je ž žličice moke, zalij z dobro moko, da bo gosto, kot kaka oma-ka. Prideni potrebne soli, popra malo črnega vina. Potem zreži golobe in jih oblij s pripravljeno omako.

474. Golobje na način divjih golobov.

Prilavi kvašo, kakor za kopu-škadar ga hočeš narediti na na-divje perutnine. V to kvašo de-za 2 dni oskubljeni in očejene golobe; potem pa jih speci na sla-ninskimi rezinah ter jih polvaj s maslu, juho in naposled tudi s ki-smetano.

475. Pečena raca.

Raci odeskaj glavo ali pa jo za-ži kakor piščanca. Potem jo po-soli s kolofonijo ali smolo, popa-ri se jo oskubi, odstrani drob-ter drugo kakor kokošim. Ope-jo dobro ter peci nasoljeno v pečici. Polvaj jo z mastjo in ju-ho in obloži pečeno s praženim krompirjem ali pa daj k nji kisle sladke solate.

476. Pečena, nadevana raca.

Umešaj v skladiči žlizo surove-masla, 2 jajci, v mleku namo-neno in ožeto žemljo, 3 žlice drob-ter, par žlic kisla smetane in malo ter natlači ta nadev v trehuh premastne raze. Potem jo spe-ali dušij. Ali: Sesekljaj malo pečene te-ine, prideni ji žlizo surovega masla, v mleku namočeno ter ože-žemljo, 2 na maslu ocvrti, sesekljaj jajci, malo soli in stolčnega popra ter 1 surovo jajce. Ta nadev obro premešaj in ga natlači raci-j, kjer si ji odvzela drob ter ko-zo zasipali ali zasij. Potem nareži kozo slanin, čebule, korenja, malo peteršilja in še manj zele-nice; prideni tudi žlizo masti ali su-rovega masla. Na to položi raco, ko se vse zarumeni, prilivaj po-klem juho. Ko je raca dovolj mehka, jo vzemi z kože, posipaj in korenine z žlizo moke, zarumeni jo, zalij prežganje z dve-razjemalkama juhe, prideni še malo dušenih raki, natlači jih go-loli. Omako dobro prevri ter o-cvrti jih z njo zrezano raco.

477. Raca s svežim zeljem.

Skuhaj v slani vodi lepo zelzelo glavo; potem jo ocedi in razreži na par delov. Raco pa tudi skuha j v slani vodi z zelenjavo, kakor jo pripraviš za juho; ko je mehka, jo zreži, deni jo na krožnik, ob kraju naloži zelje, potresi po vrhu kru-hovih drobtin in oblij raco in zelje s sledečo omako: napravi bledorjavo prežganje, katero zalij s par zajemalkami juhe; prideni še 8 žlic kisla smetane, malo dušenih gob, drobno sesekljane zelenega peteršilja in soli. Ko to parkrat zavre, je omaka gotova. Oblito ra-co postavi za malo časa v pečico, da se lepo zarumeni.

478. Raca v črni omaki.

Ko kolješ raco, ji prestrezij kri v malo kisa, da se ti ne strdi. Os-kubljenjo, očejeno in nasoljeno ra-co deni v kozo na slaninske rezine, narezano čebulo, peteršilj, ko-reenje, zeleno, peresce majarona, limonove olupke in prav malo ma-terine dušice (timijana); polij jo z dvema žlicama juhe in s prav toliko vina in jo dušij počasi. Ako treba, prilij večasih še malo juhe. Ko je dovolj mehko in se zdnuši vsa tekočina, deni raco iz koze, zarumeni korenine, odlij mast, ko-reenine pa zalij s kozareem vina. Na odlihi masti pa napravi temno-rumeno prežganje iz moke in kru-hovih drobtin v to prežganje pre-cedi juho od korenin in tudi kri. K raci daj rahlih kolačkov (Luft-krapfen), krompirjevih klobasic ali makaron.

479. Raca v vinski omaki.

Duši raco kakor prej na koreni-nah na masti ali na slaninskih re-zinah; potem jo vzemi iz koze in napravi prežganje, katero zalij s kozareem juhe. Ko omaka zavre, jo pre-cedi ter deni vanjo 3 drobno sesekljane sardele, pol kozarca vi-na in malo soka od limone. To iz-nova prevri ter oblij z omako zre-zano raco.

480. Raca na način divje raze.

Odrčni raco s stolčnimi brinje-vimi jagodami, s soljo in seseklja-no sardelo. Tako pusti ležati 2 dni. Potem jo dušij na surovem ma-slu ali masti z juho in z vinsko kva-šo, kakoršno potrebujes, ako ho-češ narediti kopuna na način div-je perutnine (gl. št. 463.). Tudi o-mako napravi kakor za kopuna. K raci daj krompirjevih klobasic ali makaron.

481. Pečena gos.

Gos zakolji in oskubi kakor ra-co, nasoli jo dan preje; ako hočeš, jo lahko drgneš tudi z majaronom ali kimljem. Potem jo peci kakor raco, samo da jo pustiš dalje časa v pečici. Mlade gosi so pečene v peti četrt ure; starejše, pitane, ka-tere prej nekaj časa dušij ali ku-haj, pa v dveh urah.

482. Nadevana gos.

Prilavi nadev kakor za raco ter ga natlači na mesto droba, pri golžunu (krofu) in spodaj, pa za-sij ali zasipali kozo.

Nadev od makaron. Skuhaj v slani vodi laške makarone, mej kuhanjem jih enkrat ocedi ter jih zopet nalij z drugo mrzlo vo-do, da izgube makarone zopem o-kus po milu. Ko so kuhane, jih o-cedi, primešaj jim žlizo stopljene-ga surovega masla, 2 rumenjaka in par žlice kisla smetane. Ta nadev natlači gosi v trehuh, potem jo naloži na masti ali surovem maslu na koreninah in zelenjavi. Spočet-ka jo zalivaj z juho, pozneje pa z njenim sokom. Ko je gos mehka, jo vzemi iz koze, zarumeni na masti žlizo moke, prežganje zalij z juho, prevri in precedi ga, prideni malo kapar ali narezanih oliv ter pre-

vril iznova omako; potem oblij z njo zrezano gos.

Tudi lahko napolniš trehuh go-si s pečeniimi olupki kostonji ali s kuhanim, na kocke zrezanim krompirjem.

Perutninski zrezki. Kurje meso odrezi od kosti, oberi mu kožice in žile in ga dobro sesekljaj. Če je mesa ¼ kg., pridaj žlizo kisla sme-tane, 1 rumenjaka, 1 v vodi namo-čeno in ožeto žemljo, malo soli in še malo prav drobno zrezane li-monine lupine. Vse drobno zmešaj ter napravi z tega štiri prste širo-ke okrogle zrezke, ki jih potresi po beh straneh s krušnimi drobtina-mi ter speci na masti. Prej ko jih potreseš z drobtinami, jih la-hko pomažeš tudi z jajcem.

Korenje kot prikuha. Srednje debeh koren ostrži in zreži na tan-ke iste. V koki pa razgrej žlizo masti; ko je vroča, stres vanjo koren, premešaj ga in mu primeš-aj pol žlice moke, ki naj se neko-liko strdi. Nato mu prilij četrt li-tra mrzle vode, osoli ga, pridaj malo drobno zrezane zelena-ga peteršilja, nekaj zrn celega popra, pokrij ga in dušij, da se zmehča, približno eno uro. Ko je korenje mehko, mu pridaj mali šcep stol-čnega popra in žlizo kisla smeta-ne. Jed postavi kot prikuho na mizo s stlačenim krompirjem.

Korenje kot salata. Koren ostr-gaj, operi in skuha j v slani vodi. Kuhane ga zreži na listke v sklodo ter še gorkega polij z oljem, ki-som in pridaj šcep popra in drob-no zrezane peteršilja. Vse do-bro zmešaj in daj k pečenki na mizo.

Nadevana jajca. Skuhaj 3 jaj-ca na trdo; kuhana v mrzli vodi o-lupi in jih prereži čez polovico, iz-dolbi rumenjake, katere deni v sklodo ter jim pridaj za oreh suro-vega masla, šcep popra, par zrn soli, malo drobno zrezane zele-nega peteršilja, žlizo parmazan-skega sira in nžlizo sladke smetane ali mleka (če hočeš, pridaj še pol žlice francoske gorčice), vse do-bro zmešaj in nadevaj s tem me-šanjem jajčne skledice (beljake). Položi one zraven druge v sklodo in na vrh vsakega nadevanega jajčka deni prav tanko odrez so-rovega masla (preden daš surovo maslo, potresi jajca z krušnimi drobtinami. Ta jajca daš lahko s kuhanu in zabeljeni karfiljo na mizo).

Prilava zamaškov za ziranar-jeste steklenice. Zamaškov nikdar ne kuhaj in ne pari. Kuhanje zamori stene stanic, zamašek izgubi svo-jo prožnost, poštanec sčasoma trd, se lomi in prepušča zrak. Predno rabiš zamaške, jih preberi, isti z rudičimi ali belimi lisami so od nezrelega lesa in niso dobri za ra-bo, najboljši so zamaški od drevca, ki so bili stari 80 do 100 let. Pre-brane zamaške deni v posodo z mrzlo vodo, jih pusti v njej 1 do 1 in pol dneva. Če ti ne preostaja toliko časa, daj jih za 2 uri v top-lo vodo, jih obteži, da ne plavajo po vrhu, potem jih preplahni še z mrzlo vodo, čimdalje jo v mrzli vodi, tem boljše. Ko se zamašek žestisne v stroj, s katerim zapiramo steklenice, ga vselej prej zbriši z gobo ali čisto, mehko krpo, potem šele zapri steklenico. Zamašek steklenico vedno položi. Če je ste-klenica zaprta le z zamaškom in dalje časa leži, izsuši se zamašek, med steklom in zrakom nastanejo prazni prostorčki, v katere se na-selijo plesnjava glivice. Da to pre-prečimo, namočimo gorji del vr-tni steklenice v raztopino ki smo jo naredili iz polovice parafina in po-lovice bučelnega voska, lahko vzame-mo voska tudi le tretjino, ker je dražji. Zapečatiti steklenice ni priporočljivo, ker pečatni vasek kaj rad razpoka.

ZNANSTVO.

Zrak, zemlja in voda.

(Dalje.)

Ako bi se hoteli dvigniti še viš-je, bi naleteli na vedno večje zra-ke, ki so začasno ljudem ne-premagljive, to pa deloma vsled močnega zredčenja zraka, deloma radi pomanjkanja kisika v njem. Kakor znano, obstoji zrak, kate-ega vdihamo iz štirih petin dušika in ene petine kisika. Kisik je za človeku za dihanje neobhodno potreben. In čim višje prihajamo tem redkejši je zrak; v višini 5000 metrov je v litru zraka sa-mo še polovico toliko kisika, ka-kor spodaj na zemeljski površini.

Zato je mogoče priti precej višje brez smrtna nevarnosti le potem, ako vzamejo seboj dovoljno mno-žino komprimiranega kisika v je-klenih cilindrih in dobivamo po-tom cevi to dragoceno tvarino v usta odnosno pluća. Vsekakor je zelo nevarne poizkus prodreti do visocih 10.000 metrov in višje, ka-kor so se morali prepričati že mnogi. Da ne bi tedaj po nepo-trebnem stavljal človeška ži-venjenja v nevarnost, se poslužujejo preiskovalci večjih viščin ma-jhnih balonov, katere opremijo z iz-aluminia izdelanimi aparati, ki točno in samostojno zaznamujejo značni pritisk, temperaturo in vlažnost. Iz samostojnih zaznam-kov je tako mogoče razbrati me-teorološke razmere celo o najvi-sjih balonom dostopnih viščin. Ti takim potom dobljeni rezultati so jako zanimivi in važni. Da je tem mrzlejše, čim višje pridemo, nam je znano iz opazovanj v gorah, da toraj ni presenetljivo, ako je pa-del toplomer na 70 stopinj Celzija pod ničlo in še več. Nasprotno se je pokazalo v splošno preseneče-nje, da se temperatura v visocini 10.000 do 29.000 metrov ne zman-jša baš za veliko, da je celo v ne-katerih najvišjih visocinah še ma-lo gorkejše, kakor v dolenjih pla-steh. Natančnejše preiskovanja so pokazala, da se nahaja nad ozra-čjem, v katerem živimo, in v katerem se tvori oblake in preidejo, in v katerem se izpremenjuje vreme, še nekaka druga zračna plast, do ka-tere se izpremembe ne segajo, in v kateri vladajo na velike razda-lje izvanredno stalne razmere. Tu-di je že opaziti izpremembo v se-stavini zraka. Dušika je več na stroške kisika, ali v velikih visoci-nah je tudi prvga vedno manj, in kot novo sestavino zraka dobimo še vodik zraven, tako da obstoji v visocini 100.000 metrov zrak sko-raj iz čistega vodika. Tukaj je zrak še tako zredčen, da se poaj-ljajo pod vplivom električnih, oči-vidno od solca izhajajočih žar-kov slične svetlobne prikazni, ka-kršne moremo proizvajati umet-nim potom v laboratorijih potom električnih tokov v steklenih ce-veh brez zraka. Te, v najvišjih zračnih plasteh se pojavljajoče svetlobne efekte, imenujemo po-larna luč, ker nastopajo v zim-skem času v polarnih krajih zemlje posebno pogosto. V visocini med 100.000 in 150.000 metrov za-žarijo zvezdni utrinki, ker se pri neznanški naglici potom trenja fja delih zraka tako močno segreje-jo, da začnejo garetj. Kajti vse-mirje, iz katerega prihajajo, mora veljati kot popolnoma brezračen prostor, katerega si mislimo na-polnjenega s svetovnim etrom, snovjo precej zagonetne narave, ker velja kot nosilec svetlobnih žarkov.

Vrno se sedaj iz visocin etra nazaj na zemljo in poizkusimo prodreti o skrivnosti in razmere pod zemeljsko površino.

Globočine morja sicer tudi danes še niso natančno znane, ven-dar vemo, da zavzemajo plana mo-rja razmeroma prav malo prostora in da predvladujejo globoka morja. Tako pride da znaša pov-pračna globočina morja 3500 me-trov. V zadnjih letih so pri preis-kovanju globočine morja dosegli mnogo vsehov. Nekemu parniku, ki je polagal kable, se je posrečilo izmeriti pri k Marianskemu otoč-ju spadajočemu otoku Guam v se-vernem Tihem oceanu največjo globočino morskoga dna, namreč 9636 metrov. V takšne globočine se podvodni čoln seveda ne sme drzniti, ker se pri velikanskem pritisku od 10 milijonov kilogra-mov na vsak kvadratni meter ne more nič vzdržati. Sicer pa tudi ni nobenega vzroka, po kaj bi hodili tako globoko, ker je podvodni čoln za časa nevihte že nekaj me-trov pod morsko gladino varen pred nevarnimi valovi.

BUBONSKA KUGA NA HAVANI.

Havana, Cuba, 29. aprila. — Danes je umrl za bubonsko kugo nek Španec malo ur zatem, ko so ga pripeljali v bolnišnico. Dosedaj je znano 16 slučajev te strašne bolezni. Trije bolniki so okrevali, pet drugih se je stanje izboljšalo in pet drugih se še nahaja v zdravniški oskrbi.

Mali oglasnik.

CONRAD & HARD POGREB-
KONCESIONERJA MAZELČA, v an-
kegan, III. Tel. št. 95. Priporočamo se
Slovenecem in Hrvatom. Vozovi za po-
grebe in svatbe vedno na razpolago.
Zaloga vsakovrstnih krst. Poklicete
nas lahko podnevu ali ponoči.

BURKE & WRIGHT, (THE RED FRONT),
115 So. Genesee St., Waukegan, III.
Tel. št. 732. Slovenecem in Hrvatom v
Waukegan in okolici pripravljamo se-
dobro znano trgovino z železnicu, brit-
vami, noži in barvami. Izvršujemo tu-
di kleparska dela. Cene zmerne.

J. A. PETROSHIUS pogrebnik,
12 10th St.
No. Chicago III. Tel. št. 965. Priporoča
se Slovenecem in Hrvatom, kadar po-
trebujejo vozove za svatbe ali poro-
be, katere ima vedno na razpolago po
cenejši cenil kot drugje. Velika izber
krst po nizki cenil. Pogrebe prevzema
po dogovoru.

JOSIAH COLLINS pogrebnik in
zašlagatelj o-
kvičev za slike, **SO. RANGE, MICH.**
Tel. št. 766 J. Priporoča se Slovenecem
in Hrvatom, kadar potrebujejo po-
grebnika, ali če potrebujejo okvir in
streljo za sliko. Postrežba točna in za-
dovoljiva. Cene nižje kot drugod.

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN. MINNESOTA

HELO PRIJATELJ! Kadar si ža-
tare maček, oglaš se v gostilni "Pri-
mačku" (Anchor Bar) na 311-3. Ave.
Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

MATH VIDAS slovenska trgo-
va na cenjenim ro-
jakom in slovenskim gospodinjam iz
mesa. Izbavljaj okolici pripravljamo
svoje lepo urejeno in bogato zalogo
GROCELJSKO TRGOVINO. V zalogi
imam običajna "Crema" moko; dalje
samo kreme za živino, kakoršne oves,
koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne,
postrežba solidna. Naručila se dostav-
ljajo tudi na dom. Za mnogobrojni
obisk in naklonjenost se vljudno pri-
poroča **Math Vidas**, slovenski trgo-
vec, **Siwabki, Minn.**

MIKE DANCULOVICH gostil-
ničar,
529 W. Michigan St., Duluth, Minn.,
priporoča Slovenecem in Hrvatom svo-
jo dobroznano in v najboljšim pla-
čami in smodkami zalozeno gostilno,
katero vodi pod imenom
SLAVENSKI SALOON

v obilni posei. Rojaki dobe lahko tudi
gorka jedila, kar je velike vrednosti po-
sebo za potnike, ki potujejo skozi Du-
luth. Držimo se gesla: **Svoji k svojini!**

JOHN TERAN KROJAČ Ely
Minn. se pripravljamo vsem Sloven-
cem in Slovonom za izdelovanje mož-
kih oblek in površnikov. Čistim in
popravljam tudi moške in ženske ob-
leke. Vse po zelo nizkih cenah. Za
delo jamcim vsakemu, da bude za-
dovoljen.

JOSIP INTIHAR, slovenski zidar,
se pripravoja se pripravoja se pri-
poroča Slovenecem in Hrvatom svo-
jo dobroznano in v najboljšim pla-
čami in smodkami zalozeno gostilno,
katero vodi pod imenom
SLAVENSKI SALOON

JOSEF SEKULA, trgovec z obleko
Aurora, Minn.,
naznanja cenjenemu občinstvu, da je
znalazil cene na zimskem blagu. Ima v
zalogi tudi drugovrstno blago. Prepri-
čajte se o blagu in cenah predno ku-
pite drugje.

HARMONIKI — Delam in poprav-
lanje in se pripravljamo za izvrševanje
način. **Andrej Gale, Box 19, New
Duluth, Minn.**

LJUBO BOGICEVICH, 704 Pal-
ladio
Building, Duluth, Minn., priporoča se
Slovenecem in Hrvatom za izvrševanje
poblastil, kupnih pogoib, vojaških
prošenj itd. Posreduje pri družbah v
slučaju požokob.

IGNAC HOČEVAR 312 Jackson
Minn., se pripravoja Slovenecem in H-
rvatom v mnogobrojen posei gostilne,
kjer toči vedno sveže pivo, ter prodaja
dobro vino in likerje. Posebno se pa
priporoča občutljivim skazi Aurora da
ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar,
Kittsville,
Minn., se pripravoja rojakom Sloven-
cem in Hrvatom v mnogobrojen
posei gostilne, v kateri je vedno
dobiti sveže pivo, dobro vino in razne
likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

MICHIGAN
**PETER MADRONICH SLOVEN-
VATSKI POGREBNIK, 416-6th St.,
Calumet, Mich.** Se pripravoja cenj. ro-
jakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NO-
TAR, Mich., se pripravoja Slovenecem
in Hrvatom za izvrševanje raznih za-
dev, spadajočih v notarsko stroko.

SOUTH RANGE, MICH. Največja
trgovina v Gornjem Michiganu z **DO-
MAGIUM VINOM** in **TROPINOVCEM.**
Prodaja vozne listke za vse prekomer-
ske črte ter pošilja denar v staro do-
movino po dnevnem kursu.

WISCONSIN.
ANTON SUŠA, 931-933, Sheboygan
Wis. — Edina slo-
venska mesnica in gostilna. Priporoča
se v obilen posei slovenskemu in hr-
vatskemu občinstvu. Cene zmerne.
Prepričajte se.

Barrows, Minn.

na Cuyuna železnem okrožju.

Nova naselbina z evlako bodočnostjo. Woodland Park addition je ravno razdeljen v lote. Pravi park z lepim senčenim drevjem, ravno kot pod, samo nekaj blokov od krasne Mississippije reke in od rudnikov. To je prostor kjer kupite nekaj lot, katere so sedaj po \$100. do \$250., na lahka mesečna odplačila. Cene se bodo zvišale, kakor hitro se bo otvorilo več rudnikov in pocestna železnica. Za podrobnosti se obrnite na

Barrows Realty Co.

312 PROVIDENCE BLDG., DULUTH, ali FIRST NAT'L BANK, BARROWS, MINN.

Novo "ILIRIJA"

Slovenska naselbina pri Merrill, Wisconsin.

Vsem onim ki se zanimajo za farme; in, ki so nam že pisali, naznanjamo da smo odpravili nove poslopje s pisarno na postaji v Merrill, kjer se lahko vsak zgleda ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupite zemljo samo pri večih industrijskih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina "New Ilirija" leži do pet milj od mesta Merrill, z blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrijo, ki se po celotni dolini navadno hitro razvija. Glavna reka države, "Wisconsin river", teče mimo mesta in skozi naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem času. Eno miljo od naselbine so dve leto stari naseljenci, ki so letos zgradili novo strano. Svet je najrodovitejši v državi; nič peska nič kamenja; zemlja valovita brez vsakega močvirja, s dobrim trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo še za maj in juni \$16. Plačilni pogoji lahki, in po dogovoru. Kedor ne najde vse natanke ko je opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od industrijskih mest v gozde, glejte da bo Vaša zemlja hitro rasla v ceni, kar je mogoče le pri velikih industrijskih mestih s veliko bodočnostjo. Pisite po pojasnila na

ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno pripravoja za vse bančne pose, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hraillne vloge obrestuje po 3% od sto od dneva vloge.

Nasha banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorovan; poleg tega imamo zvezo z običajno Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicago in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas **absolutno varne.**

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istakoto izvršujemo vsa notarska dela.

Pridite k nam zamejati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

Prodajam parobrodne in železniške listke na vse kraje v staro domovino.

Prodajam loto pri velikanski JEKLARNI United States Steel korporacije v Gary in New Duluth, Minn.

PRODAJAM

farme in neobdelano zemljišče v Taylor County

Wis., po jako ugodnih cenah. Neobdelano zemljišče od \$12.00 naprej. — Zavarujem poslopja, pohištvo in blago proti požaru in škodi po viharju. Zastopam stare in pošteno družbe, ki poravnajo škodo v najkrajšem času.

Max Volčanšek

Jones Street, nasproti pošte Evelyth, Minn.

610-611 Alworth Bldg. DULUTH, MINN.

Ali ste se že poslužili prilike, katero vam nudi LAKE VERMILLION SUMMER HOME CO. na zemljišču, znano pod imenom VERMILLION GROVE, okoli petnajst milj od mesta TOWER na jezeru VERMILLION? Ta naselbina ima veliko bodočnost. — Pisite po podrobnosti, predno se cene zvišajo. — Poslami Vaš bomo popis in zemljevid te nove naselbine.

LAKE VERMILLION SUMMER HOME COMPANY
610-611 Alworth Building, -- Duluth, Minn.

VARNOST!

Skrb, s katero se vodi Bank of Sheboygan, ja-
či trdnost in moč
Koristi vlagate-
ljiv in varnost
njih vlog je
va skrb naših
ravnateljev in u-
radnikov.
Mi vas vabim-
mo, da zberete
našo banko za
Vaše vloge.
Premeženje 3,000,000

BANK OF SHEBOYGAN

A ROLL OF HONOR BANK
3% INTEREST PAID ON SAVINGS 3%

Starti telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.

Frank Brand

— TRGOVEC —
Z GROCIERJO. MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM

201-203 Commonwealth Ave., NEW DULUTH, MINN.

Priporoča se Slovenecem in Hrvatim v obilen posei. Cene zmerne.

Dopisi.

Walsenburg, Colo.

Cenj. uredništvo Nar. Vestnika! V vsakem drugem položaju bilo bi mi moje pisanje veliko ljubše, kakor pa zdaj, ko vam imam poročati žalostne novice:

Ne bodem vam opisoval vseh podrobnosti zločina, katerega so vprizorili ničevredni ciganski miličarji in kompanijski pretepači nad štrajkarskim taboriščem v Ludlow, ker to vam je večinoma že znano, kakor sem spoznal iz dopisa v šte. 33. Narod. Vestnika.

Takšno vnebovpijoče grozodejstvo mislim, da se ne more prigraditi v nobenem drugem delu dežele kakor v južni Coloradi, v kateri gospodarijo Ammons, Chase in Rockefeller. To so tisti tiranje in morilec tolških nedolžnih otrok in žena, in trpečih mirnih delavcev, katerih kri vpije proti nebu za maščevanje.

— In maščevanje mora priti, ako ne precej, pa gotovo pozneje. Ameriška vlada je pričela boj z Meksiko, pa zakaj? Zato ker ni hotel Huerta oddati zahtevani "salut" ameriški zastavi. Toraj! Ako ima ameriška zastava toliko veljavo v meksiškem vodovju, potem jo mora gotovo imeti tudi doma v svojih državah v Ameriki. Kaj bode te vi dragi čitatelji odgovorili na to? Gotovo bode rekli, seveda, da jo ima. Jaz pa tega ne verujem. In zakaj ne? Zato, ker sem se sam prepričal, da v Coloradi ne spoštujejo postav, ne ljudstva in tudi ne ameriške zastave. Dokaz zato nam je šotorski mirnih delavcev na Ludlow, Colo. Tudi tam je plapolala zastava Združenih držav nad številnimi šotiri premogarskih delavcev. Toda kakšen salut so pa tukaj oddali roparski potepuhi v miličarski opravi proti zastavi Strice Sama? Kar brez obziranja so jo izpodstrelili na tla, ter pomandrali v prah, potem pa pobijali nedolžne otroke in žene mirnih štrajkarjev kakor podgane. Brez strahu pred postavo. Pa kaj postava in pravica, saj oni so vendar uslužbeni J. D. Rockefellerja in tirana Chasa, njih toraj nobena postava ne zadeva. Posebno pa ne v Coloradi, ker je vrhovni glavcar zaslepljeni hinavski Ammons. Ako bi na primer nas katerih si privoščil preobilno kozarec pive in bi malo bolj korajžno stopal proti domu, kot po navadi, o, kako hitro ga vtaknejo v "špekhamro", kjer potem lahko na pamet izračuna, koliko kupce ga je čez mero izvrnil. Drugo jutro mu pa še računajo prenočišče, ako ima še kaj cvenka v žepu. Toda navadno mu vse poprej pokradejo, ako je le mogoče. Ako pa Chasovi falotje pobijajo žene in nedolžne otroke na najgrozovitejši način, takrat pa sploh pravice in postave ni doma. Ali si zamoremo misliti hujših morilcev in umorov, kakor so se prigodili v taborišču Ludlow? Nikakor ne! Žene in otroci so se vmaknili v skopane kleti, da bi se vmaknili smrtonosnim krogljam iz strojnih pušk. Toda roparski miličarji so jim zažgali šotor nad njimi in jih tako prisilili, da se prikažejo iz skrivališč.

Ko so pa hoteli vteči pred ognjem, zadelo so jih krogle, da so zo pet nazaj v kletki popadale, kjer so potem v groznih mukah in bolečinah izdihili svoje življenje. Koliko nedolžnih otročičev se je mučilo, kolikim trpečim materam se je trgalo sree za svoje otročiče, toda niso mogli nič pomagati, ne sebi ne otrokom, dokler se ni goreči šotor podrl nanje ter jih zadušil. Može, kateri so hoteli rešiti žene in otroke, so bili jednostavno postreljeni. In proti vsem tem zločinem se ni ganil niti maziniec od glavarjev v Coloradi. Niti pri najbolj divjih kanibalih se kaj takega ne dogaja. Vseh teh morilcev pomagati so pa že od Boga in ljudji prokleti skrbje! Toda zdaj tudi tem garjencem prokleta slaba prede. Kako se vam kaj dopade zdaj, ko morate kakor smrdljivi dihurji bežati in sami ne veste kam. Zdaj, ko ste pomagali pomoriti toliko nedolžnih ljudi, ali si še upate priti med pošteno človeško družbo? Jaz mislim, da ne! Najbolje je za vas, da si navestite drug drugemu mlinski kamen na vrat, da vas potopi v globočino pekla ne pa morja, zakaj iz morja

bi vas gotovo tudi ribe iztirale.

Dne 27. aprila se je izvršil napad na skebsko kempu McNeley, v bližini Walsenburga. Pogumni štrajkarji so zapodili vse oborožene postopače in garjeve skebe, katerih je padlo veliko število. Od unižavev ni prvi dan nobeden padel. Med padlimi skebi je tudi kralj in vodja skebov Blaž Primožič, kateremu so posvetili večno luč s kroglo v trebuh. Kakšno bano morilcev imajo kompanije, se spozna tudi iz sledečega slučaja: Ko smo se odpravili jaz in še dva druga rojaka, da obiščemo morišče, so začeli ti ciganje od stražarjev na nas streljati, kakor hitro smo se prikazali iz mesta, akoravno smo imeli pripeta bela znamenja miru. Toda tisti, ki je imel v rokah strojno puško, je preslabo meril in mi smo vsejedno prišli nepoškodovani do unijskih borilcev.

Danes pa se pripravljajo za napad na Walsen-kempu. Daj Bog, da bi jo srečno dobili v svojo oblast. Walsen kemp je zelo v nepričlenem kraju in polna oboroženih barab, zato bode treba hudega napora, da jo dobijo v svojo oblast štrajkarji. Pa tudi nekaj miličarjev se je zopet priklatilo v Walsenburg, pa mislim, da bi jo najrajši nazaj odkurili, odkoder so prišli. Naši unižaji se borijo kakor Spartanci, zato pa je tudi zmaga povsod v njihovih rokah. Le to je hudo, ker v Walsenburgu stoji še veliko število srčnih in bojevitih štrajkarjev, kateri bi radi šli v boj vsaki trenutek, toda nimajo potrebnega orožja. Tudi iz Fremont County so nam prišli naši rojaki na pomoč; med njimi sta tudi Alojzi Arko in Frank Mohor, drugih imena mi niso znana, vem pa zagotovo, da so hrabri sinovi Slovenke, ker so takoj prošli v boj, kakor hitro so orožje dobili.

Nadalje tudi vam naznanjam, da kompanijski stražarji streljajo tudi v hiše, kjer stanujot povsem mirni ljudje. Na 7. cesti se začela krogla v hiši bivačnega Georga Bak in ga takoj smrtila. Polkovnik zapušča ženo vlagal v ljubenem stanu in šestero nedoraslih otrok. Nadalje je bil ranjen v nogovi prodajalnici Lanzini Mike. Kr gla je pridrila skozi okno in ga ranila. Odpeljali so ga v bolnišnico. Prebivalstvo iz 7. ceste je skoraj večinoma pribežalo v sredino mesta.

Tako torej gospodarijo Rockefellerjevi ciganje in morilci v Coloradi. Zares slobodna dežela. Zlata svoboda, kateri se nihče drugi ne more veseliti, kakor morilec in tiran Chase. Ali jaz mislim, da bode tudi njemu padla pest pravice po glavi!

K sklepu dopisa iskram, pozdravljam vse rojake in štrajkarje, posebno pa one, kateri se berite za pravice zatiranega delavca.

Fr. Blatnik.

Cenjeno uredništvo "N. V.": Redko kedaj je kak dopis od tukaj. Potisnile so mi pero v roke takuljše žalostne razmere. — Z delom gre jako slabo in oni, kateri so še v delu pod kapitalističnem jarnom, prihajajo domov utrjuje ni, da je groza. Delati morajo pod pritiskom njih bosov kot črna živina. Povrh vsega tega so vpeljali še kontraktno delo. Ako hoče zaslužiti tri dolarje dnevne plače, mora dati 20—25 tonov rude povprečno na dan. Življenje je jako drago; mora se pač štediti, da mu ostane en dolar na dan. Družinske mu očetu pa največkrat zmanjkuje. Med rudarji vlada velika nezadovoljnost radi kontraktnega dela. Rudarstvo ne pripada k nobeni uniji. Podporne organizacije se jako lepo razvijajo med njimi. Tudi farno cerkev imajo lepo, dasiravni oni niso gospodarji, ki so jo postavili. V njej vlada absolutno kot Huerta jako lepi gospod župnik, da ga ženstvo kar obpuže. V tej cerkvi zgodil se je čudež neko nedeljo med mašo. Ko je župnik pridigoval svojim vernim ovčicam, zapoje petelin izpod cerkve svoj: "kikiriki." Farani so se spogledovali kaj neki to pomeni! Mislili so, da je čudež božji. Ali na britko razočaranje so zvedeli, da ima ta gospod cerkev za kokoši. Začeli so majati z glavami, rekoč toliko ti sočakov nas stane ta božji hram in sedaj ima gospod kokošnjak. On ima tudi v rokah celi business. Na Gilbertu je kompanist Hardware & Undertaking, posredovalec za konjske kupčije, agent lot Gil-

bert Cemetery, glavni nominator za županstvo mesta Gilbert. Ako hoče kak rojak priti na občinski stolec, mora hoditi v cerkev in tuliti v njihov rok. Ako ga kdo zahteva, ga mora iskati po celim Gilbertu, ker radi preobloženega posla ne more spolnjevat svojega poklica. Kristus je zapodil farje, ki so kupčevali, zbičem iz templena. Ko bi pa sedaj prišel v cerkev, bi moral prijeti "Base bale stike" ter ga nabiti po zadnem delu telesa. Kako je že daleč prišla cerkevna politika tako, da podjarmujejo ves business. Kajti njih geslo je denar v svojo malho potem pa pogodba, Farška bisaga nima nikjer dna, potem pa naj dopisnik Frank Učlar piše v Amerikanskem Slovencu, da to ni resnica. Kranjski Janez v Jolietu naj pogleda, kaj delajo in naj reče: mea culpa. Dosljednno delavstvo nam je vedno za petami. Narodnjak.

Nokomis, Ill.

Uredništvo "Narod. Vestnika". —Želim, da odstopite tudi meni nekoliko prostora, da seznanim našo naselbino s slovensko javnost. Pretečeno leto so se pričeli Slovenci naseljevati jako močno v to mesto, in to radi dela v premogovnikih, o katerih se je mnogo pisalo. Res smo delali še precej dobro da prvega aprila. Takrat smo pa prenehali z delom radi obnovitve pogodbe. Kdaj pričnemo zopet delati, se še ne ve. Omenil sem, da so se začeli Slovenci hitro senkaj naseljevati, toda naseljevanje se je tu di hitro ustavilo. Nekateri s to tudi že odpotovali, nekaj jih a še misli iti. Kaj je vzrok temu, ne vem, posebno sanceem se ne dopade tukaj. Vzrok bo mogoče, ker je stanovanj težko dobiti. Nekaj slovenskih samev stanuje pri Amerikancih, nekateri pa celo pri Lahih. Lahko pa rečem, da so tukajšnji Slovenci naprednega duha. Imamo tri podporna društva in pa socialistični klub. Mesteece je precej prijazno, samo majhno je.

Trgovine imajo v rokah večinoma Amerikanci in Nemci. Celo čufutovo se ne manjka. S salooni smo dobro preskrbljeni, in imamo tudi slovenskega saloonerja v osebi rojaka-sobrata Math Stermeca. Pri njemu se večkrat ustavimo. Toda to ne bo trpelo dolgo, ker morajo dne 7. maja zapreti vrata gostilne. Pri volitvah dne 7. aprila so namreč zmagali suhači, da bode tedaj Nokomis od 7. maja naprej suh.

Mesteece Witt je oddaljeno pet mil od Nokomisa, pa postane moko, kakor je bilo poprej. Torej se nam iz Nokomisa ni treba bati, da bi se posušila grla.

Kot čitatelj več slovenskih listov razvidim, da se je naš narod začel zavedati svojega položaja. Posebno zanimanje vlada sedaj za združitev slovenskih Jednot in Zvez. Vsak zavedni rojak željno pričakuje, da se ta dobra stvar čim prej uresniči. Zalostno pa je, kar se dogaja pri dveh slovenskih naprednih listih. Tistega pikanja drug na drugega, pa ravno sedaj! Pustite prepire, ker ne dela nobene koristi.

Pozdrav vsem zavednim rojakom. Fr. Krefel.

Supermine, Mich.

Dragi mi Narodni Vestnik: — Prosim, natisnite teh par vrstic v naš priljubljeni list, da nekoliko pojasnim tukajšnje razmere. Veliko dopisov sem že bral o znagi rudarjev v rudnikih za baker, da smo dobili vse, samo unije ne, a to ne odgovarja povsem resnici. To moram povedati, da ne bodo hodili ljudje iskati dela v Michiganu, ker je delavec že sedaj preveč. Vsak dan ih vpraša do 50 v pisarni družbe za delo, dobota gale kaka dva. Pridobili s tem dolgotrajnim štrajkom nismo mnogo. Delamo po osem ur na dan, tudi po devet. "Tremarji" dobijo po \$2.60 na dan, rudarji po tri. Takšna plača je bila tudi pred štrajkom. "Lajmer" stroji so večinoma ostali stari, le nekaj je lažjih. To pojasnim zategadelj, da se Slovenci ne bodo preveč selili v Michigan, ker se morajo delavci tukaj celo izseljivati, ker ne morejo dobiti dela. Mislim, da sem za to pot dovolj povedal rojakom v ravnanje.

Pozdrav vsem delavcem po celi Ameriki, Tebi dragi Narodni Vestnik pa želim obilo novih naročnikov Peter Rosman.

Clear Creek, Utah.

Cenjeno uredništvo N. V.: — Priloženo vam pošiljam \$2,00 za naročnino Narodnega Vestnika. Večkrat sem ga že imel v rokah, in se mi je jako priljubil. Ker se redko kdo oglasi iz te naselbine, hočem jaz nekoliko popisati tukajšnje razmere. — Z delom se ne morem ravno pohvaliti. Dela se namreč od tri do štiri dni na teden. Pred kratkim se je poročil tukaj v mladenič Avgust Topolovec z zalo mladenko Julijo Čufer. Malo nas je tukaj Slovencev, a smo se na svatbi zelo dobro imeli. Novoporočencema želimo vsi veliko sreče in blagostanja v novem stanju. — Zima nas še ni zapustila, imamo jo že od septembra meseca. Mráz je kakor v Sibiriji.

Končno pozdravljam vse naročnike Narodnega Vestnika! M. Salesina.

Mariana, Pa.

Dne 26. aprila se je tukaj vršil skupni shod vseh tukajšnjih društev. Zastopana so bila sledeča: dr. šte. 171 S. N. P. J., dr. šte. 71. S. S. P. Z., dr. šte. 8 S. D. P. in Pen. družbe.

Sklep se glasi: 1. Vsa društva, zastopana na skupnem zborovanju, so za združitev, ali spojitve:

2. združenje naj se izvrši brez ponovne zdravniške preiskave;

3. na ime naj se ne gleda, katerega bode imela združena organizacija;

4. v združeno organizacijo naj se vpeljejo štirje razredi za posmrtnino in sicer za \$150, \$600, \$1000 in \$1500;

5. bolniška podpora naj bode dnevno \$1.50, \$2.00 in \$3.00.

6. članom naj bi se dovolilo zavarovati se za najnižjo posmrtnino in najvišja bolniško podporo, oziroma nasprotno, ali pa za obe;

7. članov v starosti nad 45 let naj se ne sprejema v višji razred kot \$150 vsrtnine in \$1.00 dnevne bolniške podpore;

8. kateri član bi želel zavarovati se iz nižjega v višji razred, se mora zdravniško preiskati.

Zraven navedenih razredov naj bi se v združeni organizaciji vpeljala penzija. V penzijo naj bi se članov nad 45 let starosti ne sprejemalo, in kateri član bi želel pristopiti iz katerega drugega razreda v penzijo, bi se moral podvreči zdravniški preiskavi.

To resolucijo je skupno zborovanje sklenilo priobčiti v vseh glasilih, tikajočih se Jednot in Zvez.

Joe Milave, preds. skupnega zborovanja. Mihael Čebašek, zapisnikar.

Morgan, Pa., april 27.

RESOLUCIJA

sprejeta na javnem shodu društev šte. 6. S. N. P. J. in dr. šte. 89 S. S. P. Z. dne 12. aprila t. l. glede združitev organizacij.

Odbor tukajšnjih podpornih društev, šte. 6. S. N. P. J. in šte. 89 S. S. P. Z., je sklical javni shod, kateri je bil zastopan poleg zgoraj omenjenih društev tudi od članov dr. št. 48. spadajoče k sv. Barbari, Forest City, Pa. Sprejeta se je sledeča RESOLUCIJA:

V prvi vrsti izražamo mnenje, da smo brezpogojno za združitev. V nadalje apeliramo na glavni pripravni odbor, da svoječasno poroča vspeh delovanja za združitev, kajti narod težko čaka glasu, kako se dela na tem polju in v kolikem času smemo pričakovati združitev. Nadaljna debata se je razvila zaradi združenja ali priklapljenja, ker se je že večkrat od nekod pisalo, da bi bilo malenkostno, poniževalno, ali neko podjarmljenje za eno ali drugo Jednoto ali Zvezo, ako bi se priklopile ali združile skupaj. Ker pa mi v tem ne vidimo nobenega ponižanja ali podjarmljenja, ako se združimo, zatoraj priznamo tako pisanje ali govorjenje kot sebično natoleevanje. Mi ne damo nič na to, naj se že združimo na ta ali drugi način, pač pa smo zato, da se združimo tako, da ne bode nobeden oškodovan; za kar se sklene sledeči načrt, po katerem se bi z najmanjšimi troški in najboljši enakopravno združili: 1. Glavni pripravljalni odbor naj kakor hitro mogoče razpiše splošno glasovanje na vse prizadete Jednote in Zveze, in kadar bode enkrat glasovanje končano, potem bomo se le znali, ali je veči-

na za združitev ali ne; — zakaj? Dokler tega ne vemo, pa ne moremo veliko sklepati in pripravljati za skupno konvencijo, kakor se je že čitalo. Dozdeva se nam nekako kakor račun brez krčmarja, dokler nimamo glasov od vseh prizadetih društev in članstva; zatoraj najprvo delo naj bi bilo splošno glasovanje, da pridemo do prepričanja, ali smo, in koliko nas je za združitev.

2. Kakor hitro bode splošno glasovanje končano, naj se skliče skupna konvencija od vseh Jednot in Zvez, katere bode imele večino glasov za združitev. In na tej konvenciji bodo lahko združeni delegatje vseh Jednot in Zvez napravili pravila za skupno organizacijo; izvolili bodo namesto vseh sedanjih odborikov vseh (prizadetih) Jednot in Zvez, eden odbor, in kadar prevzame poslovanje novi odbor, izročijo vse imetje vseh Jednot in Zvez omenjenemu odboru in združitev je gotova.

3. Do tistega dne pa, ko prevzame novi odbor poslovanje, poslujejo vse Jednote Zveze in društva kot sedaj, in ob tem času se združijo na gori omenjeni načini.

4. Na vprašanje zaradi razredov za posmrtnino in bolniško podporo, naj se jih na skupni konvenciji napravi, kolikor jih je potreba, da ne bo nobeden oškodovan po razredih sedanjih organizacij.

5. Zdravniško preiskani vnovič naj bi bili le oni, kateri se zavarujejo za višjo vsrtnino ali podporo.

6. Zaradi imena pa se zopet ne bomo prav nič prepirali, kajti to je nam najmanjša stvar, bodi si ime ene ali druge sedanje organizacije, kar pa prepustimo delegatom, ako pride do konvencije.

Pred sklepom shoda se apeliramo na vse glavne odbore in društva, da delujejo v tem smislu, da pridemo čim prej do splošnega glasovanja in potem do skupne konvencije.

R. Pleteršek, predsednik shoda in predsednik dr. šte. 6. S. N. P. J.

John Blekač, predsednik dr. šte. 89. S. S. P. Z.

John Pleteršek, Matevž Koss, predsednik dr. Sv. B. št. 48.

COPENHAGEN DUHAN ZA NOSLANJE

MI JAMČIMO da je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga imamo prodajati povsod. Če ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštno znamke. Copenhagen Snuff za čikarje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO. 50 Union Square New York

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK"

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠIRNOVA ULICA ŠTEV. 3 — KRAJSKO NAJVEČJA IN NAJVARNEJŠA SLOVENSKA HRANILNICA. Prometa koncem leta 1912 700.5 milijonov kron. — Stanje hranilnih vlog 43.5 milijonov kron. — zervni zaklad hranilnice 1.330.000 kron.

obrestuje po 4 1/2% brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem vno davčno možno v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada izredno. Denar pošiljajte po pošti, ali kakim zanesljivim banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošilja le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "sparkaso". Na takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov pišite razločno in natančno.

Frank Sakser. Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y. Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O. Pošilja DENARJE v staro domovino LISTKE za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah. Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

Manjši nemir pa tudi ni navajal lady Helene, ki je vedela, da za vse — ako hoče izpolniti besedo, ki jo je bila dala pravkar rečni deklici. Toda nevarnost jo je skrbelo najmanj; težilo jo je vprašanje, ki se je oglašalo v tem kratkem trenutku: kaj naj da zavrne to podlo zver v človeški podobi — vsaj še nocoj — do jutri zvečer, ako je že ni mogoče odgnati popolnoma.

„Poslušajte!“ je dejala Helena. „Vi veste, da ne ostanem več v položaju, ki mi ga je naložila ničvrednost vaših pjadšev in go in s svojimi sredstvi... sredstvi.“

„Lahko da,“ je pokimal Halil brezbržno. „Ali me bi bilo čisto okrajšati najin razgovor... spričo teh veselih dejstev?...“

„To je moj namen!“ je odgovorila lady Helena visokomerno, dasi prešinil srce strah, da bo Halil bej zavrnil njeno ponudbo. „Zato prašam — ali bolje — povem vam, da bi bila pripravljena žrtvovati mnogo zato, če raztegnete pogoje, pod katerimi prebivam jaz hiši, tudi na damo, ki je došla nocoj.“

„Kaj si mislite vzlasti pod temi pogoji?“

„Popolno nedotakljivost osebe; nadalje to, da odide, kadar odide, iz moje hiše... Da ostane do konca pod mojim varstvom in v moji bližini... Besedo, da se niti več ne zanimata za jo. V ta namen bi zvala jako visoko svoto...“

„V svoje obžalovanje vam moram povedati, my lady,“ je odgovoril Halil bej ironično, premagajoč trudoma svoj razdraženi pohlep, ne bi bila nobena svota dovolj visoka — ne glede na to, da je še vprašanje, in odvsnio od raznovrstnih okoliščin, ali boste res kmalu razpolagali s svojo svobodo in s svojimi sredstvi...“

„Ni se bati!“ je vskliknila lady Helena ponosno. „Z vso pravico pravim, da so mi moji sorodniki v tem trenutku že na sledi in n jih izvedo, kje naj me iščejo, je njih volja — volja Anglije! Ne boste tega.“

Halil bej se je zaničljivo nasmehnil; moral je že vedeti, da za nami, ki jih zaključuje on v svoji zločinški hiši, ni sledov v zunanjem svetu.

Lady Heleni pa se je zasvetila dobra misel.

„Stavila bi vam pa še tudi drugačen predlog,“ je izpregovorila. „Baš zato, ker nigotovo, kedaj bom razpolagala s svojo svobodo... Ali vam še ni prišlo na misel, da bi si lahko prisvojili vsi dobri, ki ga hočete izsiliti brata Kemala od mojih sorodnikov? Ako želite možnost, obvestite jih, bi lahko v par dneh zelo pomnožili bogastvo...“

Halil bej je prebledel in iztegnil obdve roki; malo je manjkalo, da odskočil.

„Nehajte mylady!“ je vzkliknil z zamolklim glasom. „Niti človeka ne izpregovorim več o vaši ponudbi.“

„Aha je menila lady Helena. „To je zato, ker se bojite Alija Kemala.“

„Prihranite si vsa domnevanja, mylady!“ je siknil Halil bej pono. „Vsekakor pa vas ta tujka nič ne briga; ona ni v nikakoli z vami, nje se ne tičejo obljube, ki sem jih dal Aliju Kemalu za vaše osebe; zato pojde z menoj!“

To rekši je storil korak proti Jerici, da bi jo prijel za roko. Jerica je vskriknila z glasom smrtno groze. Toda lady Helena je bila hitrejša od starega pohotnega. Kakor blisk je planila vmes in sunila Halila s silo, kakoršne ne bi bil pričakoval nihče od njenih nežnih rok. Bej je odletel daleč stran, lady Helena pa se je postavila pred nesrečnico kakor živa stena; v njeni roki se je zasvetil majhen revolver in uprl svoj votlo oko na Halila.

Halil bej je izbulil oči.

„Odkod imate orožje?“ je kriknil napol besno, napol osuplo. „To vas naj ne briga!“ je dejala Helena s tihim komaj slišnim glasom, tresočim se v srditi odločnosti. „Vedite samo, da strelja do bro; in vedite, da ustrelim, kakor hitro storite le še en korak proti tej siroti. Vedite, da jo bom branila do zadnjega diha; ne morete se je torej dotekniti, ne da bi se doteknili mene — ne da bi si nakopali maščevanje Alija Kemala. Pazite! Ako pa me primorate, rabiti orožje, vedite, da vas ne ubijem: samo ranila vas bom — prihranim vas Kemalovi osveti. Zato ne poizkušajte doseči svojega namena s silo čiš: ali izvršim, kar nameravam, ali pa poginem, in potem je itak končano... Pomnite, da je ta ubožica moja sestra v nesreči, nerazdružljiv del mojega bitja, in nje usoda del moje usode, dokler mi je mogoče braniti jo!“

Bej je bil premagan. Videl je, da nocoj ne doseže svojega cilja, ako se noče izročiti Arnavtovemu srdcu. Toda penil se je od gneva.

„Grem mylady!“ je siknil. „A čuvajte se! Ni še napolnil konce vseh dni, in pripeti se lahko, da se boste kesali zaradi nocojšnega večera!“

Nato je odšel, ogibaje se s pogledom lady Helene, ki mu je sledila z očmi, dokler ni zamrl njegov korak na preprogah, ki so pokrivala hodnike.

Nato je pogledala otožno mali samokres, ki je ležal v njeni dlani in se svetlikal z medlim bleskom. Zavarovala je petelina, spravila orožje v nedrje, kjer ga je nosila neprestano, in se obrnila k Jerici.

Molče brez besede, sta si padli ženski okrog vratu in se poljubili, plakaje s tihim, tolažečim plačem dveh sre, ki vesta, kaj je gorje na tem svetu...“

XIII Birbantinijska sled.

Vrtno se sedaj k našim junaškim prijateljem, ki so našli v nevarni noči svojega bega zaveznike in prijatelje na krovu angleške ladije „Victory“!

Nemogoče je popisati občutke, ki so navdali Ivana in Dušana v trenutku, ko sta zopet zagledala mnogojezični izvesek hotela „Des Cinq Nations“. Kako malo časa ju je ločilo od trenutka, ko sta stopila iz te hiše, polna nade, da se vrneta z vestimi o izgubljeni Jerici! Kaj vse ju je bilo doletelo, odkar sta iskala teh sledov — in kako malo sta bila pridobila! Toda ljubečemu srcu je tudi malo nekaj; in ko sta se približala svojemu bivališču, se je obema skrčila duša v silni napetosti, kaj jima prinese prihodnjih par minut.

Ali najdeta Birbantinijska, sodruga Schrattenovega, v njegovem zatišju? Ali se jima posreči izvedeti od njega izlepa, kar želita? Ali najdeta vsaj možnost, dobiti ga v svojo oblast in izsiliti njegovo skrivnost? Nešteto vprašanj jima je zavrelo v možganih; toda trebalo je ravnati naglo in razmišljati pozneje — tako je že od nekodaj v življenju, ki rado postavlja vse teorije na glavo.

„Kako se razdelimo zdaj?“ je rekel Dušan in se ustavil v primeri razdalji od hotela „Des Cinq Nations“, da je bil še skrit osem njegovih prebivalcev. „Preveč nas ne sme priti v hotel, da ne vzbudimo suma; vsekakor pa nas mora biti dovolj, da opravimo...“

Birbantini je skoraj gotovo umen človek, a vendar se lahko zgodi, da bomo primorani rabiti silo.“

(Dalje prihodnjich.)

bolan, temveč je sila potr in žalosten. Nekaj strašnega in velikega je bilo v tisti noči, povedati pa ni maral, še s pogledom ni razodel. „Pojdi z mano, Žaba, pojdi z mano!“ je ukazala dekla. „Nikamor ne!“ sem planil, Ali Žaba je šel z njo poslušen in udan. Stopal je s povečeno glavno, ni se ozrl na nobeno stran, zmenil se ni za nikogar. Tako gre v smrt, kdor ve, da je vse končano, da ni več nobene pritožbe in da ni milosti od nikoder. — „Opravljeno je!“ je rekla dekla, ko se je vrnila. Čisto mirnodušna je bila, kakor da je bila pohodila bilko ob poti; in še ta bilka bi bila solze vredna.

Ostal je Firbec edini od družine, po krivici na smrt obsojene, brez greha pogubljenega.

Na večer tistega dne, ko je bil Žaba dopolnil, je prišel Firbec v izbo; stopal je tiho narahlo, nekoliko plešoč; najprej se je ozrl proti stropu, nato je obvohal vse kote, nazadnje se mi je vspel s prednjima nogama na kolena ter mi je pogledal naravnost v obraz. Črne, globoke oči so se žarko svetile, visoko vzbočeno čelo nad njimi je bilo nagubančeno, kakor ob naporni misli. „Firbec, kje je Žaba?“ sem ga vprašal. Rahel drget mu je spreletel ves gibki sloki život. V temnem sijaju njegovih oči sem bral, da je bil videl vse in da je vedel vse. Vse; videl je slepo, neboljnjeno stvar, ko so jo treščili ob zid, da je cepnila kakor kamen; videl obadva gomazača, pritajeno cvileča črna pog-nana v ubožstvo in mraz, še predno sta izpregledala; videl je mater, s kolom na tla pobito, vrženo v razor; in naposled je videl Žabo, gosposkega brata, kako je šel udan in miren svojjo zadnjo pot. Njih vseh prokletstvo je živo gorelo v njem.

Zvečer je ležal v kuhinji, na žakljevini ob ognjišču, črna kepa, ki se ni genila. Misli sem, da spi; ko pa sem se sklonil nadenj, je imel oči odprte nastežaj. Pobažal sem ga po židani dlaki, on pa me je pogledal prestrašen, vstreljal je ter skrčil noge pod život. Dekla se je postrani ozrla nanj: „Tudi ta ne bo dolgo!“ — Firbec jo je slišal in razumel; vstal je počasi ter se sp plazil potuhnjen in s peševšom glasom proti durmi, tam pa je menadoma kleenil z zadnjima nogama in se opotekel. Nikoli nisem videl v enem samem pogledu toliko trpljenja, kakor sem ga videl takrat v tistih črnih, nemo žarečih očeh. Dekla je gledala za njim, ki se je šepaje tihotapil na dvorišče in z dvorišča na cesto.

„Ta družina je zakleta, hudobec je v nji!“

„Kakšen hudobec?“ sem se začudil.

„Bolni so brez bolezni, garjevi brez garij, stekli brez stekline. V žolecu imajo hudobca, gleda pa jim iz oči!“

„Kaj so storili, da jih je Bog udaril?“

„Hudobca je udaril, ki je v njih. Taki psi se klatijo lačni po svetu, tepe jih kdor jih doseže, dokler ne poginejo od vsega hudoga. Če se Bogu ne smilijo, se ne smejo tudi človeku ne!“

Ponoči, ko se mi je že dremalo, sem slišal deklo, ki je na glas molila rožni venec. Molila je z zaspnim, pojočim glasom, polnim vere in udanosti.

„Češčena si Marija!...“

V mojem sru pa je kljuvalo brez nehanja:

„Lačni se klatijo po svetu... Če se Bogu ne smilijo, se ne smejo tudi človeku ne!“

Od daleč, iz hladne, brezmesne noči, tam od nekod s polja se je oglašilo trdo, preseškano bevskanje, koj nato pa dolgo, zategnjeno cvilenje. Neznana groza mi je segla v dušo in trepetajoč sem se skrnil pod odejo.

Firbea ni bilo več. Le enkrat še, pozimi se mi je zdelo, da slišim s polja njegov jok, smehu podobni jok potepuha, ki je bil izgrešil cesto in počiva v snegu, da si odpočije na vekomaj.

Blagor ti, Firbec! Zgodaj in brez obotavljanja si izpolnil trdi ukaz, ki ti je bil od začetka dan! — Mi drugi blodimo po svetu malodušni in strahota vsakega dne je lujska od smrti same.

FIRBEC.

Spisal IVAN CANKAR.

V teh samotnih časih se mnogokdaj spomnim mate, ti črni moj beel! Žalostno je bilo tvoje dognanje, ali blagor ti, da si dopolnil! — Doma smo imeli mlado psico, nežno, gosposko živalco s tenkimi mi in ljubeznivim belim smrčkom. Naše dvorišče je bilo romarski za vasovalce daleč naokoli. Na spomlad je porodila; četvero mladičev in eno psičko. To je dekla kar pograbila ter jo tresčila ob zid; je na tla, kakor kamen, še bevsknila ni. Mladiči so bili trije eden pa je bil materin sin, imel je rumeno židano dlako in bel bel. Dvoje neboljnjenev smo dali še tisti dan otrokom, ki so prišli do. Čisto meznani otroci so bili, bogvedi čegavi in odkod, morda celo iz podliske doline. Se na misli nam ni bilo, da bi vprašali, če to mleka za nekrščena črna. Cvilila sta pritajeno, buljila trdo in s slepimi očmi, zgodaj zavržena, brez milosti v svet pogrnana. Priznan sem, da so ju topli in suvali od praga do praga, dokler nista umrla pod faksnim kozolecm. Pozneje nekem sem videl v Horjulu zadanega potepnega psa z zmršeno dlako in ranjenimi nogami; prejel me je obljaj divje, nato pa se je cvileč in šepajoč spustil na tla.

Ostalo nam je dvoje bratov; ker je bil rumenec v svoji zgodnji došti sila trebušast in zavajen, sem ga krstila za Žabo, črncu pa dal lepo ime Firbec. Zivela sta s materjo po pravici in poštenju, hudega jima ni bilo. Pod zimo pa se je spet začelo tisto svatovromanje. Dekla se je razhudila in rekla: „Ubijmo jo, da bo konec pohujšanja!“ Zavlekla je žival na polje, zvalila jo v smrt, nemico, mater negodnih otrok. Od daleč sem gledal hudodelstvo sem trepetal od groze. Dekla je vzdignila težak kol, zamahnila s silo. „Saj ni vol!“ je zaklicel kmet, ki je šel po kolovozu. Udarila s drugič, nato je sumila z ного. „Pustite jo zdaj, pustite jo!“ sem hal in solze so mi tekale po licah. Zagrebli smo jo v razor; ne križ kamen ne pričla o nji, ki je bila na smrt obsojena zaradi prevelike beznosti.

Žaba in Firbec sta nekaj časa vohala po izbi, po veži in po dvo- g; morda sta slutila, občutila kakor daljni zamolkel spomin; ali nista dan sta se že igrala v solnce, podila se po klancu, razmahose v mladostni, brezskrbni prešernosti.

Žaba je rasteval v dozoreval hitreje od Firbea. Prej šobast in kopi je bil kmalu slok, tenkonog, bistroot, verna podoba svoje matere romnena mehka dlaka se mu je gosposko svetila, beli, črno ob- jeni smrček j bil tenak in fin. Radost očem je bil ves, kolikor ga bilo, ustvarjen za božanje in za ljubezen. Oj Žaba, kje je tvoja le- ka, kaj ti je dala? Kakor vešča je bila tvoja mladost; zasveti se in vse v enem hipu. — Nekoč se je potepal ves dan in vso noč, zjutraj se je priklatil shuššan, lačen, neprespan, ves kmečljiv potuhnjen. „Kod si hodil Žaba?“ sem ga vprašal. Pogledal me je zaničljivo in neposlušljivo, malo šepajoč na dvorišče; je legel na gorki pesek, zvil se v klopič ter zadremal. Dekla je ošinila s hudobnim pogledom. „Ta pes je garjav!“ je rekla. „Kako da garjav?“ sem se prestrašil. „Saj ga vidiš! Oči poglej, te del! Po gobenu pa je ves lišajast, nesnaga!“ — Nikoli ni bilo ra- neto, kod da je hodil Žaba tisto noč, kaj vse da je doživel in izkusil, kaj da si je bil nakopal bolezen. Natihem se mi je zdelo, da ni

PREMOG IN DRVA
dobite pri
NELSON & LINDGREN
Coal, Wood and Heavy Teaming
EVELETH, MINN.
Dober premog, poštena mera in
vaga.
Prinas dobite tudi vozniaka.

NAZNANILO.
Cenjenim rojakom v Eveleth in
okolici naznanjam, da sem otvoril

GOSTILNO
na 202 Grand Ave., kjer bom ro-
jakom postregel vedno z najbolj-
šimi pijačami. Točim sveže pivo,
naravno vino in pristno žganje. V
zalogi imam tudi lepo dišeče
smodke.
Za obilen obisk se priporoča
JOHN KUZMA
202 Grand Avenue
Eveleth, Minn.

Naznanjam
Slovenecem in bratom Hrvatom,
da sem zopet otvoril
SALOON
—: na —:
VIRGINIA, MINN.
207 Chestnut Street.

Na razpolago vsakovrstne pija-
če in smodke. — Jamčim dobro
postrežbo ter se priporočam za
obilen poset.
MATT. PRIJANOVICH.

Slovenska gostilna
St. Praprotnik
Chisholm, Minn.
Telefona 271 — P. O. Box 152
Priporoča se cenjenim rojakom
v obilen poset.
Najboljša postrežba s pristnimi
pijačami.
SVOJI K SVOJIM!

Izšel je
III
zvezek romana
JOHANCA
Z 9 velikimi originalnimi slikami.
Cena 25c.
DRAM. KNJIGARNA
535 Washington St.
MILWAUKEE, WIS.

**PRAVA RDEČA
ŠKOFOVA BROŠURA**
je prišla iz Ljubljane. — Cena 40c.
**ZDRAVILNA KNJIGA
NAŠA ZDRAVILA**
je ravnokar dotiskana; prekristna
knjiga za vsakoar, gposebno za žen-
ske. — Cena 50 centov.
Kdor pa naroči en zvezek Johance in
označeni dve knjigi, pošljemo za
JEDEN DOLAR.
Razglednice Johance je dobiti po 5c,
6 komadov za 25 centov.
Dramatična društva opozarjamo na
igro

JOHANCA
tragikomedia v treh dejanjih. —
Cena 50c. Katero društvo pa naroči
12 izvodov, jih pošljemo za \$5.00.
Svojem v stari domovini napravite
veselje, če jim pošljete roman Jo-
hance. Mi ga pošljemo brez vsakega
doplačila.
DRAM. KNJIGARNA
535 Washington St., Milwaukee, Wis.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medveč
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.
**PRIPOROČA SE CENJENIM
ROJAKOM V OBILEN
POSET.**
**NAJBOJŠA POSTREŽBA Z
VSAKOVRSNIMI
PIJAČAMI.**

Za oglase tujih in nepoznanih
trvd ne prevzame ne uredništvo
ne upravnništvo nobene odgoverno-
sti. Nekateri stvari so dobre, ven-
dar je boljši: drži, nego lovi.

Bralec STOJ!

pa naredi **LINKS UM!** kadar prideš v mesto Eveleth in se oglosi pri **OTTO J. MAYERLE**, kateri ima vedno kaj za Tebe in vse Slovence. V zalogi ima vsakovrstne pripovedne in mo- litvene knjige, gramofone, plošče za gramofone s slovenskim besedilom, harmonike, vsakovrstne drobnarije, slaščice, smodke, cigarete in tobak, kakor tudi vse potrebščine za šil- valne stroje, katere tudi izvrstno popravlja. Prodajalna je poleg trgovine z železnino, Siegel, na drugo stran Veranto- vega saloona. — Oglejte si na oknih napis:

EVELETH SEWING MACHINE SUPPLY STORE OTTO J. MAYERLE.

First National Bank,
EVELETH, MINN.
Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.
KAPITAL IN PREOSTANEK
\$122.000.00
Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.
Parobrodni listi za vse crte.
Placamo obresti po 3 od sto.

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik".

Na prodaj
Grocerijska trgovina v kraju, kjer dela v oko- lici nad 500 Slovencev in Hrvatov. Prilika za Slovenca ali Hrvata je jako dobra. Prodajam zaradi slabega zdravja. Kdor želi kupiti naj se zglosi pri **MATT. VIDAS**, Box 107, Biwabik, Minnescta.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost
\$74.000.00

Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.
Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.
Posetite nas.

**FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.**
Glavnica - - - - \$500.000.
**Preostanek in nerazdeljen
dobiček - - - - \$1,550.000.**
V to banko vlaga država svoje vrednosti.
Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

ROJAKI!
Ako želite kupiti gramofon, uro, verižico, britev, raz- novrstne stvari za smeh itd., pišite po slovenski cenik.
BENKO RUS & CO.
11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

Rad bi poznal dečka, ki bi se premagal, če bi stal na odprtini in moji sibi in imel v roki trnek, in bi ne ribaril, posebno če je pri pravno vreme. Nalovljene stva, bi bil ob priliki itak položil nazaj, a pravijo mi, da je ravno to dokaz, da sem res tat iz navade, ker sem hotel vse vrniti. Luknjico so torej zamašili in zopet je dolgočasno kot prej.

Vsak petek vzame profesor sveže ovrtnik in iz mesta pridejo ljudje, ki poslušajo, kaj smo se naučili. Nekaj dečkov bere svoje nagone, drugi pa zopet povedo pesmi, ki so se jih naučili na pamet.

V petkih me gospica Hafén vselej lepó počese, potem poljubi in reče, da se mi zelo poda leva nova obleka. "Le priden bodi, Jurček, in posnosa bom nate!"

Rad jo imam kot svoje sestre, samo Lili imam rajši. Upam, da bo njena ladja kmalu priplula v luko. Bog ve, ali bo potem tudi na ladji stanovala. Najbrže. Danes sem imel tudi jaz nalogo nekaj pov. dati. Šel sem na oder, napravil poklon ter glasno povedal svoj odstavek. Bilo je v šoli; gospa Pitkin mi je napisala in glasilo se je takole:

"Najsrečnejši čas našega življenja je šolski čas.

Mali dečki ki imajo dovolj premožne starše da jih pošiljajo v šolo bi morali vedno hvaliti Boga za to veliko dobroto. Revni otroci si zastonj žele tolike sreče. Učiti se moramo da bomo kdaj kaj znali. Naš narod je samo zato tako slaven ker ima dobre šole izmed katerih se pa morajo na prvem mestu imenovati zavodi namenjeni vzgoji dečkov."

Tako mi je napisala na listek go spa Pitkin jaz pa sem prikoljal po svoje in na odru zelo hitro prbral da bi me ne bila ustavila. Pre naredil sem tako-le:

"O šoli. Šola je strašna. Mali dečki katere starši pošiljajo v šolo so pomilovanja vredni. Revni otroci ki se igrajo na čisti so mnogo na boljšem. Od jutra do večera se smejo igrati. Veliko rajši bi bil tudi jaz reven deček.

Zavodi namenjeni vzgoji so najslabši. Surovega masla in šunkne dobiš kaše je pa preveč. Če napravíš najmanjši stvar moraš iti klečati v kot. Ako bi bil velik, imel tudi vzgojevalni zavod ne bi bil tako siten kot Pitkinova go spa. To je vse kar o šoli vem."

Ljudem se je gotovo zelo dopadel moj odstavek kajti vsi so se prav od srca smejali; profesor in gospa sta se tudi smejala toda nekoliko kislilo in prisiljeno. Ko so ljudje odšli in sem si jaz ravno z jermeni privezaval svoje drsalke, da se še na prostem nekoliko pozabavam, je prišla gospa k meni in rekla sladko:

"Nikar se ne trudi z drsalkami, Jurček; danes popoldne boš ostal v šolski sobi in se učil sestevati. Zakaj si pa prearedil ono, kar sem ti napisala, navihaneč? Ti moraš biti že od rojstva pokvarjen. Če bi mi tvoj papa plačal tudi dvakrat toliko kot dobiš za druge dečke, vendar je v primeri s trdom, ki ga imam s teboj, še veliko premalo."

Peljala me je do šolske sobe, me potisnila skozi vrata ter jih potem zaklenila. Cel teden sem se že veselil na petek. Slišal sem kako veselo so drugi dečki vriskali. Mužilo me je tako silno domotožje, da bi bil najrajši umrl. Pri vsaki številki, ki sem jo zapisal, so mi kapljale nove solze na desko, tako, da mi niti gobe ni bilo treba namočiti. V prste me je zeblo, da so bili že kar trdi; pogledal sem torč v peč in se prepričal, da je ogenj ugasnil, le nekaj živega ogolja je še žarelo skozi pepel. Raztrgal sem zvezek, zlomil ravnilo ter si zakuril; gorelo je jako rado. Zmetal sem še celo množico računskih zvezkov na ogenj, dokler se nisem popolnoma pogrel. Ko sem pa hotel pritrčiti staro cev, ki pečuje iz peči v dimnik, je zaropotalo vse skupaj po tleh. Nič več je ni sem mogel postaviti nazaj. Grozno me je kadilo. Vpil sem in kričal, ker so me od dima pekle oči po tem pa mi je začela pohajati sapa in mislil sem, da se moram zadušiti. Tolkel sem po vratih in klic

rospo, da bi mi odprla, a s tem ključem v žepu je odšla v mesto. Gospica Hafén mi je rekla, da naj odprem okna in toliko časa počakam, da na kak način odpre; okna so pa bila popolnoma zamrznjena in niti enega nisem mogel odpreti. Gospica Hofén pred vrati je kar obupavala, slednjič pa zavpila: "Jurček, razbij eno okno preden se zadušiš!"

Ko sem to slišal, mi je kar odleglo. Čez pet minut že ni bilo več nobene cele šipe v vseh petih oknih. Prišel je ključar in vrata odprl. Profesor je jeze obledel, ko je zapazil razdejano.

"Zakaj si vse šipe razbil, butee?" je zarohnel nad mano. "Cel teden bom potreboval, da napravim v tej sobi zopet red. Račun bom pa že poslal tvojemu očetu."

"Slišiš, je pristavila njegova gospa, "ali bi ne bilo najboljšje, da bi poslal še Jurčka za računi vred domov? Na beraško palico naju spravi, če ga imava še nekaj časa. Huji je, kot sedem egiptovskih nadlog. Zakaj mu nisem dovolila, da bi se šel drsat, morda bi se bil udrl in srečno utonil."

Ze vidim, da me nihče ne mara. Domači so me poslali sem, ker sem jim doma na poti odveč, sedaj pa želi gospa Pitkinova, da bi bil mrtev. Spomnil sem se, kaj mi je storili. Nekoč sem bral v časopisu: "Iščem zdravega dečka, da ga posinovim." Hočem se dati posinoviti in zdrav sem tudi, o tem se pa še nikomur sanjalo ne bo, kako sem navihaneč. Vsak me bo imel za pridnega dečka. To se bo namazal, kdor me vzame! Zvečer bom napisal in Jaka bo nesel v uredništvo. Sestavlil bom tako-le: "Mal, zdrav deček želi, da ga kdo vzame za svojega."

16. Zapoden iz šole.

To je bil res zadnji večer, ko sem prišel domov! Izprevedniko so naročili, da naj prav dobro pazi name, in zadnje profesorjeve besede, ki sem jih slišal, so bile naslednje: "Pazite na dečka, izpredvodnik! Zelo nevaren je, četudi nedolžno izgleda. Jaz sem ga moral spoditi iz svojega zavoda."

Ko mi je prišel prešepniti listek se mi je smejal.

"Kaj pa si naredil, dečko, da so te zapodili. Saj si kot jagnje. Kdo bi si mislil, da si tak porednež!" Pri zadnjih besedah me je pobozal.

"Oh, celo vrsto nagajivih sluščajev sem zakrivil," sem odgovoril. "Profesorji sem napravili velike stroške, ker je moral kupovati nove barovke, toda vedno se je vse pripetilo le slučajno — nikdar nisem nalašč nagajal nikdar! — Samo smolo imam. Zelo sem nesrečen," sem vzdihnil. Nazadnje pa, kar se mi je pripetilo, je sodu — izbilno dno."

"Dobro," je rekel, "precej pridem nazaj in potem mi poveš, kako se ti je to pripetilo."

Kmalu je prišel nazaj in je prisledel k meni.

"Ali morete verjeti, gospod izpredvodnik," sem vprašal, "da so spodili malega dečka — samo zato iz šole, ker si je v kuhinji vzel košček potice?"

"To je bilo pa v resnici hudo," mi je odvrnil in nekaj pomišljal.

(Dalje prihodnjič.)

Sodnik: Torej, Joža Brajdič, koliko ste stari? Brajdič: Pri nas ciganih takih stvari ne vemo prav natanko.

Sodnik: Pa primeroma.

Brajdič: No, vidijo: prvkrat sem bil obsojen na 16 mesecev, potem sem bil tri dni prost; nato sem bil obsojen na dve leti in sem bil šest mesecev prost; potem sem bil obsojen na osem let in sem zdaj trinajst mesecev prost, začel sem s petnajstim letom — zdaj pa naj izračunajo, koliko sem star.

IN PROBATE COURT.

IN THE MATTER of the Estate of Math. Agnich, Decedent. Letters of administration this day having been granted to Steven Agnich. IT IS ORDERED, That the time within which all creditors of the above named decedent may present claims against his estate in this court, be, and the same hereby is, limited to six months, and that Tuesday, the 13th day of Oct., 1914, at ten o'clock A. M., in the Probate Court Rooms at the Court House at Duluth in said County, be, and the same hereby is, fixed and appointed as the time and place for hearing upon the examination, adjustment and allowance of such claims as shall be presented within the time aforesaid.

Let notice hereof be given by the publication of this order in the Narodni Vestnik, as provided by law.

Dated, Duluth, Minn., April 11th, 1914. S. W. GILPIN, Judge of Probate.

SEAL, Probate Court, St. Louis Co., Minn., 4. 20. 27. 5. 4.

Poslednji boji za meksikansko cesarsko krono.

Po zapiskih slovenskega prostovoljca priredil za "N. V." MILUTIN.

Čenjenim naročnikom in naročnicam N. V. naznanjamo, da začnemo v kratkem priobčevati vrlo zanimiv zgodovinski spis "Poslednji boji za meksikansko cesarsko krono." To velezanimivo delo je posneto iz zapiskov slovenskega prostovoljca, in dosedaj še ni bilo objavljeno v slovenscini. Spis opisuje poslednje obupne boje še ostalih zvestih pristavev nesrečnega cesarja Maksimilijana, za katerega se je, kakor znano, borilo tudi mnogo naših hrabrih vojakov. Sedanji dogodki v sosednji Meksiki nam nehote vzbujajo spomin na one čase, ko so posadili brata sedanjega avstrijskega cesarja na meksikanski prestol, ter ga naposled ustrelili. Posebno Slovencem bodo oni dogodki še v spominu, in zato je sklenilo uredništvo priobčevati one dogodke, boje in žalostni konec in obliki zanimivega zgodovinskega spisa ter ga dati slovenski javnosti baš sedaj, ker opisuje ta spis tudi kraje, kjer so se takrat vršili boji in se vršijo zopet zdaj, tamošnje običaje in navade itd. S tem smo našim cenjenim naročnikom gotovo ustregli, kakor se bo sploh trudil Narodni Vestnik prinašati po možnosti najboljše stvari za splošno informacijo, razvedrilo, gospodarstvo, go spodinjstvo, znanost itd. Zato je tudi dolžnost naročnikov, da nam pomagajo v našem prizadevanju.

da razširijo N. V. po vseh slov. na selbinah. Čim več naročnikov tem boljši list. Ako se naši prijatelji nekoliko potrudijo in nam pridobijo dovoljno število novih naročnikov, postane "Narodni Vestnik" dnevnik, neodvisen delavski list, ki nima nobenih drugih postranskih kupčij in tedaj lahko povsod krepko nastopi in koristi slovenskih delavcev v Ameriki. Po trudite se nekoliko, da se kmalu uresniči želja naprednih Slovencev za dober in neodvisen delavski dnevnik. Vi za nas, mi za vas!

Nekaterim naročnikom je tudi potekla naročnina, oziroma kmalu poteče. Obnovite jo pravočasno in pošljite po možnosti še kaj novih naročnikov. Pokažite N. V. svojim prijateljem in znancem ter jim razložite njegov pomen. Gotovo se naročijo. Čim večji je krog naših čitateljev, tem več jim moremo nuditi. Vedno naprej! je naše geslo. Bodi tudi Vaše!

Obnovite pravočasno naročnino da se vam lista ne vstavi, in pridobite novih naročnikov. Zgodovinski spis "Poslednji boji za meksikansko cesarsko krono" ne izide v posebni knjigi. Naročite se tedaj sedaj, ako hočete prebrati to velezanimivo delo od konca do kraja.

Uredništvo in uprava Narodnega Vestnika 405 W. Michigan St.

JOHN DEBELAK.

413 Monroe St. Eveleth, Minn. Naznanjam Vam, da sem otvoril novo krojačnico. Čistim tudi obleke, naj si bo ženske ali moške. Se priporočam

500 AKROV ZEMLJE

dve milje južno od mesta Ely, Minn. Izvrstna kmetijska zemlja. County bo delala cesto čez zemljišče. Kdor se zanima za kmetijstvo, je tukaj lepa prilika. Zemljišče pokaže brez vseh stroškov

Anton Hočevar, Ely, Minn.

NAZVANJE.

Spodaj podpisani priporočam Slovencem in Hrvatom, ki želijo kupite lote ali farme, da se obrnejo na Max Volčanšek, Eveleth, Minn. Jaz sem kupil loto od njega in potregel je mene kot druge povsem pošteno, zato se mu zahvaljujem in ga priporočam.

Frank Krall, 98 Ave. West, New Duluth, Minn.

NA PRODAJ FARME.

Šest farm po 40 akrov, čiste za orati, hiša in hlev, samo \$20.00 za akro. Slovenska naselbina obstoječa iz 70 družin. Rastejo vsakojaki pridečki. Ne čakajte za delo v jami, demokratski čas je slab. Kupite farmo in pridelujte lastni živež. Pridite in pogledajte kaj pridelujejo vaši rojaki. Ne ozirajte se kaj drugi rečejo, pridite gledati sami, ali pa pišite na Frank Ruppel ali Frank Deblach, Helton, Mich. Pogozdeno zemljišče po \$10. — akro. Zemljo lasti:

WALTER SNOW, Holton, Mich.

Order Limiting time to File Claims and for Hearing Thereon.

State of Minnesota, County of St. Louis, ss.

IN PROBATE COURT.

IN THE MATTER of the Estate of Math. Agnich, Decedent. Letters of administration this day having been granted to Steven Agnich. IT IS ORDERED, That the time within which all creditors of the above named decedent may present claims against his estate in this court, be, and the same hereby is, limited to six months, and that Tuesday, the 13th day of Oct., 1914, at ten o'clock A. M., in the Probate Court Rooms at the Court House at Duluth in said County, be, and the same hereby is, fixed and appointed as the time and place for hearing upon the examination, adjustment and allowance of such claims as shall be presented within the time aforesaid.

Let notice hereof be given by the publication of this order in the Narodni Vestnik, as provided by law.

Dated, Duluth, Minn., April 11th, 1914. S. W. GILPIN, Judge of Probate.

SEAL, Probate Court, St. Louis Co., Minn., 4. 20. 27. 5. 4.

da razširijo N. V. po vseh slov. na selbinah. Čim več naročnikov tem boljši list. Ako se naši prijatelji nekoliko potrudijo in nam pridobijo dovoljno število novih naročnikov, postane "Narodni Vestnik" dnevnik, neodvisen delavski list, ki nima nobenih drugih postranskih kupčij in tedaj lahko povsod krepko nastopi in koristi slovenskih delavcev v Ameriki. Po trudite se nekoliko, da se kmalu uresniči želja naprednih Slovencev za dober in neodvisen delavski dnevnik. Vi za nas, mi za vas!

Nekaterim naročnikom je tudi potekla naročnina, oziroma kmalu poteče. Obnovite jo pravočasno in pošljite po možnosti še kaj novih naročnikov. Pokažite N. V. svojim prijateljem in znancem ter jim razložite njegov pomen. Gotovo se naročijo. Čim večji je krog naših čitateljev, tem več jim moremo nuditi. Vedno naprej! je naše geslo. Bodi tudi Vaše!

Obnovite pravočasno naročnino da se vam lista ne vstavi, in pridobite novih naročnikov. Zgodovinski spis "Poslednji boji za meksikansko cesarsko krono" ne izide v posebni knjigi. Naročite se tedaj sedaj, ako hočete prebrati to velezanimivo delo od konca do kraja.

Uredništvo in uprava Narodnega Vestnika 405 W. Michigan St.

NA PRODAJ.

Podpisani prodam moje posestvo na Ely, Minn., po zelo ugodni ceni, ker se bodem vrnovlil na farmi. Posestvo je pripravno za vsake vrste trgovino ali stanovanje, za cene se je obrniti na Joseph Smuk, Greaney, Minnesota.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn. Math. Kapsh, L. Perushok, Ely, Minn. John Pogačnik, Eveleth, Minn. Max Volčanšek, Eveleth, Minn. Jakob Muhvič, Gilbert, Minn. John Jerina, New Duluth, Minn. Ant. Mahne, Frank Kochevar, Chisholm, Minn. Joseph Smuk, Greaney, Minn. Frank Horvatic, Virginia, Minn. Louis Petelin, Aurora, Minn. Anton Prosen, Crosby, Minn. Frank Kochevar, McKinley, Minn. John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:

Frank Plantz, Calumet, Mich.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis. Frank Brence, Waukegan, Ill. Frank Zlanchar, Willard, Wis. John Wodovnik, Milwaukee, Wis. John Stampfel, Grafton, Wis. Frank Skok, West Allis, Wis. Josip Zupančič, Milwaukee, Wis.

ILLINOIS:

John Libernik, Joliet, Illinois. Simon Jesenšek, La Salle, Ill. Joseph Blish, Chicago, Ill. Joseph Omerza, De Pue, Ill. John Kulavich, Springfield, Ill. Frank Mally, Joliet, Ill. Frank Golinič, Panama, Ill.

INDIANA:

N. M. Vukšinič, Gary, Ind. Mih. Pavel, m., Indianapolis, Ind. Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:

Matt. Kamim, Forest City, Pa. Ign. Magister, Pittsburg, Pa. Alojz Tollar, Imperial, Pa. John Kern, Cannonsburg, Pa. John A. Germ, Bradock, Pa. Anton Klančar, Arona, Pa. Joseph Yamc, Garret, Pa. Martin Kliner, Johnstown, Pa. John Pak, Conemaugh, Pa. Frank Lamuth, Marianna, Pa. Frank Miklaucich, McDonald, Pa. Martin Koroschek, Ralphton, Pa. Matt. Malovrh, Broughton, Pa. John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:

Karol Baunon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio. Ignac Prelgar, Collinwood, O. Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O. Anton Kikel, Youngston, Ohio. Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLORADO:

John Janežič, Leadville, Colo. Frank Škrabec, Denver, Colo. Mihal Krivec, Primero, Colo.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans. Anton Zajc, Girard, Kans. Mihal Breznik, Frontenac, Kans. Anton Zagar, Kansas City, Kans. Simon Repovš, Columbus, Kans. Jacob Čukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:

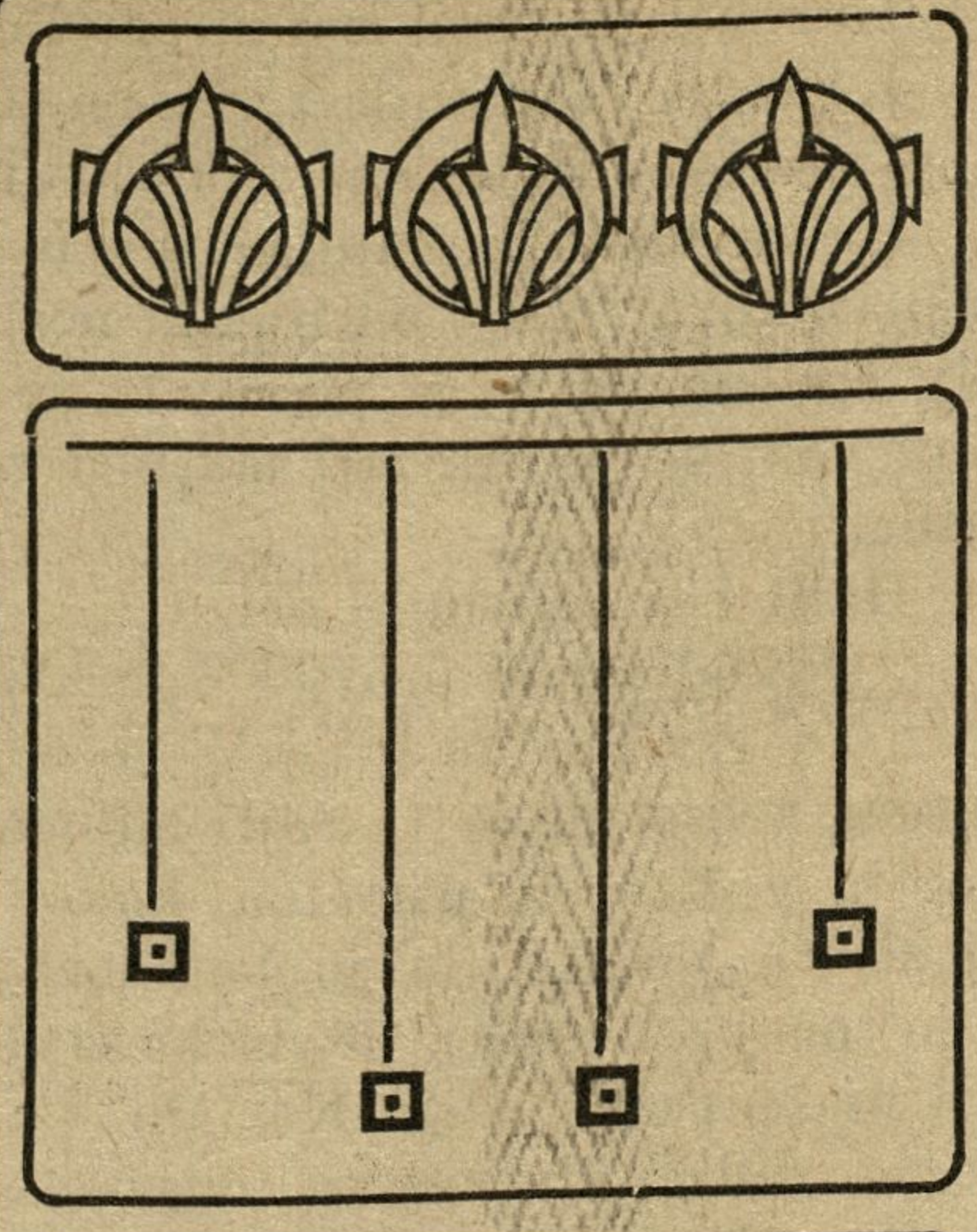
F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo. John Globochnick, Diamondville, Wyo. John Ruzich, Wardner, Idaho. Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont. Peter B. Barich, Walkerville, Mont. Mike Krivec, Klein, Mont. Frank Malavasič, Little Falls, N. Y.

Salomon Sax

kandidat za legislaturo za 61. okraj

ki obsega okolice Eveleth, Virginia, Gilbert, Biwabik, Aurora, Tower in Ely. Jaz živim na Range 22 let in so mi razmere poznane. Vsi poznate mene in jaz Vas in Vaše potrebščine. Nikdar se nisem sražaj nastopiti javno za pravico in se tudi v bodoče ne bom. Posebno se bom zavzel za razvoj železnega krožja, za napravno cest, za boljše delavske postave in za osebnjo svobodo. Priporočam se vam voliči, da oddaste svoj glas dne 11. junija pri primarnih volitvah za

Salomon Sax kandidat za legislaturo za 61. okraj.

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

PRIPOROČAM

Slovenec in Hrvatom svojo grocerijo in mesnico. V zalogi imam vedno sveže blago po nizkih cenah. Anton Smolich, Aurora, Minn.

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Čenjenim rojakom Slovincem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti. Se topla priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887 Virginia, Minn.

NAŠI ZASTOPNIKI.

..Vsak tajnik postaje Slov. kat. pod. društva sv. Barbare je pooblaščen pobirati naročnino za "Narodni Vestnik" ter nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn. Math. Kapsh, L. Perushok, Ely, Minn. John Pogačnik, Eveleth, Minn. Max Volčanšek, Eveleth, Minn. Jakob Muhvič, Gilbert, Minn. John Jerina, New Duluth, Minn. Ant. Mahne, Frank Kochevar, Chisholm, Minn. Joseph Smuk, Greaney, Minn. Frank Horvatic, Virginia, Minn. Louis Petelin, Aurora, Minn. Anton Prosen, Crosby, Minn. Frank Kochevar, McKinley, Minn. John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:

Frank Plantz, Calumet, Mich.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis. Frank Brence, Waukegan, Ill. Frank Zlanchar, Willard, Wis. John Wodovnik, Milwaukee, Wis. John Stampfel, Grafton, Wis. Frank Skok, West Allis, Wis. Josip Zupančič, Milwaukee, Wis.

ILLINOIS:

John Libernik, Joliet, Illinois. Simon Jesenšek, La Salle, Ill. Joseph Blish, Chicago, Ill. Joseph Omerza, De Pue, Ill. John Kulavich, Springfield, Ill. Frank Mally, Joliet, Ill. Frank Golinič, Panama, Ill.

INDIANA:

N. M. Vukšinič, Gary, Ind. Mih. Pavel, m., Indianapolis, Ind. Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:

Matt. Kamim, Forest City, Pa. Ign. Magister, Pittsburg, Pa. Alojz Tollar, Imperial, Pa. John Kern, Cannonsburg, Pa. John A. Germ, Bradock, Pa. Anton Klančar, Arona, Pa. Joseph Yamc, Garret, Pa. Martin Kliner, Johnstown, Pa. John Pak, Conemaugh, Pa. Frank Lamuth, Marianna, Pa. Frank Miklaucich, McDonald, Pa. Martin Koroschek, Ralphton, Pa. Matt. Malovrh, Broughton, Pa. John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:

Karol Baunon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio. Ignac Prelgar, Collinwood, O. Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O. Anton Kikel, Youngston, Ohio. Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLORADO:

John Janežič, Leadville, Colo. Frank Škrabec, Denver, Colo. Mihal Krivec, Primero, Colo.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans. Anton Zajc, Girard, Kans. Mihal Breznik, Frontenac, Kans. Anton Zagar, Kansas City, Kans. Simon Repovš, Columbus, Kans. Jacob Čukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo. John Globochnick, Diamondville, Wyo. John Ruzich, Wardner, Idaho. Kajetan Erznožnik, Red Lodge, Mont. Peter B. Barich, Walkerville, Mont. Mike Krivec, Klein, Mont. Frank Malavasič, Little Falls, N. Y.

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujemo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost.

Unijska tiskarna.

PRIPOROČAM

No, Nace, kje si pa bil? I, pri Antonu Babiču. Prav imaš; tudi jaz vedno tja zahajam, ker tam sem vedno najboljše postreženi s svežim pivom in unijskimi smokami. Za obilen poset se priporoča

Anton Babič HOTEL VANDLING, PA.

NAZANILLO.

Čenjenim rojakom Slovincem in Hrvatom na Ely, da sem prevzel čevljarno (Shoemaker shop) od John Zalarja, in se priporočam vsem rojakom za prijazno raklo-njenost. Skušal bom vselej najboljše postreži z dobrim delom in dobrim blagom. Z uljudnim pozdravom Frank Gruden, box 286 Ely, Minn. (Advr.)

\$1.00 Čenik za šilo in knjige pošlje-mo na zahtevo zastonj. KNJIGOTRŽNICA ŠOJAT & JURKOVICH Box 448 DULUTH, MINN.

ZNAK DOBRE OBLEKE

THE COLUMBIAN Clothing Co. DVE VELIKI TRGOVINI DULUTH SUPERIOR Cena za vse enaka. — Obleka za moške in fante; najboljšje blago po primernih in poštenih cenah.

AUSTRO-AMERICANA

Direktna črta med New York in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvetljava. — Dobr kuhinja. — Vine brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I. in MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družnim parobrodni na 2 vjaka: KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodni se grade. Za vsa nadaljna pojasnili s obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents, 2 Washington St., New York, ali za njih pooblaščen zastopnik v Zedinjenih državah in Canadi.

Elco Theatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIGNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBISČETE.

aše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.